

זרים בתוכנו? ההגירה הפוסט-סובייטית הנכנסת בראי הניו-יורק

טיימס*

יגאל מירון

תקציר

כחצי מיליון מהגרים רוסים התאזרחו בארצות הברית בין השנים 1991 ל-2004. כיצד סיקר הניו-יורק טיימס תופעה זו? האם קיים נרטיב מגובש ועקבי בדיווחי הניו-יורק טיימס ביחס להגירה הרוסית? האם ישנו פער בין אופן סיקור ארץ המוצא לסיקור ההגירה הרוסית? האם הנרטיב נובע מאידיאולוגיה מסוימת או נועד לקדם רעיון מסוים?

באמצעות ניתוח כתבות העוסקות בארץ המוצא ובהגירה הרוסית, נחשף נרטיב ההגירה של העיתון. נרטיב ההגירה הרוסית בניו-יורק טיימס מבטא ומקדם אידיאולוגיה ליברלית התומכת בהפצת הדמוקרטיה הליברלית בעולם, ובהגירה נכנסת רחבת היקף. ארץ המוצא של המהגרים הרוסים נשללת בכתבות משום שהיא נכשלת במדד הדמוקרטיה, והמשטר האוטוריטרי של פוטין מוצג באור שלילי. לפיכך, רצונם של אזרחים רוסים לברוח לארצות הברית הדמוקרטית – באופן חוקי ובלתי-חוקי – מתוארת בעיתון כצעד מתבקש וחיובי.

יחס הכתבות לחברת המוצא נע על-פי מידת ההאשמה שמופנית אליה על חלקה בהעדר דמוקרטיה ברוסיה. כתבים שראו בחברה קרבן של המשטר נטו לתאר אותה באור חיובי, כתבים שראו בה אחראית לעלייתו של פוטין לשלטון האשימו אותה בעוולות ובפשעי המשטר. ההגירה הרוסית עצמה תוארה באור חיובי וכמנוע צמיחה לחברה האמריקנית. לעתים הוספו לכתבות פרשנויות שנועדו למנוע מהקוראים לחוש טינה כלפי פעילות בלתי חוקית בקרב המהגרים.

כדי להימנע מסתירת נרטיב זה של ההגירה כתופעה חיובית בחיים האמריקניים, נערכו הכתבות באופן פשטני. הן לא כללו דעות סותרות, ובשעה שהתמקדו בתרומת ההגירה, נמנעו מלסקר את מורכבות הסוגיה, הכוללת גם היבטים שליליים.

מילות מפתח: הגירה, ניו-יורק טיימס, הפדרציה הרוסית, ארצות הברית, עיתונות

*מאמר זה הנו חלק מעבודת הדוקטורט של המחבר בחוג להיסטוריה באוניברסיטה העברית

מבוא

התפרקותה של ברית המועצות וכינונה של פדרציה רוסית הציבו אתגר בפני העיתונות האמריקנית. במשך מרבית המאה העשרים, המשטר הבולשביקי ברוסיה היווה אויב מר ומאיים. לפתע, המשטר הוחלף בממשל חדש, אשר אמנם הורכב ברובו מהעילית הסובייטית הוותיקה, אך טען לכינונה של מדינת לאום דמוקרטית בעלת שוק חופשי. יתרה מכך, גל הגירה של מי שהיו עד לא מכבר "אזרחי אויב", שטף את ארצות הברית בעקבות קריסת מסך הברזל. העיתונות האמריקנית שהציגה במשך שנים נרטיב מסוים למדינת האויב העיקרית של ארצות הברית לאחר מלחמת העולם השנייה, נדרשה עתה לבחון האם נרטיב זה והנחות היסוד הקודמות עדיין תקפות בסיקורה של "רוסיה הדמוקרטית" ואזרחיה המתדפקים על שערי ארצות הברית. חרף משקלה, שאלת יחס העיתונות האמריקנית להגירה הרוסית הנכנסת לא נדונה במחקר. העדר זה בולט דווקא משום שמחקר שנערך על אודות יחסה של התקשורת האמריקנית לקבוצות הגירה אחרות, העלה את מורכבותה של הסוגיה. כך, מחקר שנערך ביחס לייצוגה של קבוצת ההגירה הנכנסת ממדינות דרום אמריקה ברשתות התקשורת האמריקניות החדשות, העלה כי חרף הפולמוס הציבורי הנרחב המתנהל בארצות הברית בשלושת העשורים האחרונים סביב סוגיית מדיניות ההגירה, שיעורן של הכתבות המסקרות את המהגרים כקהילה וכיחידים נמוך משמעותית. רק 2.9% מהסיקור העיתונאי הוקדש למהגרים מדרום אמריקה. סיקורם של מהגרים דרום אמריקנים ומוסלמים נטה להיות סטריאוטיפי. לרוב הם הוזכרו בהקשרים שליליים דוגמת פשיעה, אידיאולוגיות קיצוניות והגירה בלתי חוקית. גל ההגירה ממדינות אלה הוזכר לעתים תכופות כהרסני וכמאיים על אופייה של החברה האמריקנית. ממצא זה נכון גם לגבי רשתות חדשות המזהות עם ערכים ליברליים. הפער בין אופן ייצוגם של מהגרים דרום אמריקנים ברשת CNN (אשר אהודה יותר בקרב ליברלים תומכי המפלגה הדמוקרטית) לבין דרך הצגתם ברשת FOX (המזהה יותר עם צופים רפובליקנים-שמרנים) הצטמצם למידת התמיכה באימוץ מדיניות הגירה מגבילה. שעה ששתי הרשתות העניקו לצופיהן דימוי סטריאוטיפי שלילי של המהגרים, הרי שהראשונה לא הביעה תמיכה בהגבלה עקרונית של שיעור ההגירה הנכנסת, לעומת האחרונה שתמכה בכך בבוטות (Gil de Zúñiga, Correa & Valenzuela, 2012).

יתרה מכך, הניסיון של השפעתו של גל הגירה נרחב מברית המועצות לשעבר על אופן סיקורו בתקשורת, מעלה תמונה מורכבת גם במדינה בה פחות משקעי עבר קידמו את פני המהגרים. ישראל קלטה במהלך שנות התשעים למעלה ממיליון עולים דוברי רוסית. עולים אלה לא נתפסו כ"אזרחי אויב", אלא כמי שהשתחררו מסייגי המשטר הסובייטי, אשר מנע מהם בכוח להגר לישראל מתוקף זכותם ההיסטורית המעוגנת בחוק השבות. המאבק על זכותם של יהודי ברית המועצות לעלות לישראל היה לסוגיה מרכזית ביחסי המדינות, ומסורבי עלייה – פעילים מעטים שהשלטונות הסובייטים התירו להם לעלות לארץ – התקבלו כאן כגיבורים. אכן, התפרקותה של ברית המועצות וגל העלייה לישראל קודמו בתחילה בסיקור עיתונאי שגבל בתחושת אופוריה, אולם זו פינתה מקומה בשנים 1993-1997 לסיקור שלילי בסדרת כתבות חד-צדדיות וסטריאוטיפיות בעיתונות העברית. העולים מברית המועצות לשעבר הואשמו בקשרים ענפים עם עולם הפשע ובנטייה לשכרות. נשים הואשמו בעיסוק בזנות, וזהותם הלאומית של כלל העולים לישראל הוטלה בספק עם התפתחות דיון ציבורי ממושך בשאלת זכות עלייתם של

מי שאינם נחשבים ליהודים על-פי ההלכה. העיתונות מיעטה לתת מקום לסיפורי הצלחה של עולים, והמסר שעלה מן הכתבות היה שהעולים נכשלים במשימת הקליטה, ומהווים נטל על החברה הקולטת.

החל מ-1998 חלה תמורה משמעותית באופן סיקור העלייה הרוסית בעיתונות העברית. תמורה זו חלה במקביל לתהליכים פנימיים שחוותה קהילת יוצאי ברית המועצות לשעבר בישראל. ראשית, בתום חבלי הקליטה הראשוניים, יותר ויותר עולים השתלבו במשק ובזרועות הביטחון בישראל. לוותיקים ניתנה הזדמנות לבוא במגע יומיומי עם דוברי רוסית, שלא תאמו לדמות הסטריאוטיפית השלילית שדבקה בהם. שנית, התגייסותם הנרחבת של העולים למשימות הביטחון, איזנה את אופן סיקורם. אלה לא הופיעו עוד רק בהקשרים שליליים, אלא גם בדיווחים חדשותיים שוטפים, בהם קשה היה להתעלם מהשמות "הרוסיים" של הלוחמים המוזכרים בהם. בנוסף, התפתחה תקשורת ענפה בשפה הרוסית (כספי ואליאס [2000]), זיהו ב-1998 יותר ממאה ועשרים עיתונים בשפה הרוסית). תקשורת זו התאפיינה בהיותה מגויסת אידיאולוגית. היא עסקה בדימויים השליליים של העולים בעיתונות העברית, הדגישה את מעלותיהם, את השפעתם החיובית על המשק והתרבות בישראל ותרמה לגיבוש זהות מתבדלת בקרב העולים, זהות שזכתה למשנה תוקף הודות לשיעורם הגבוה באוכלוסייה, להתערותם הכלכלית ולעוצמה הפוליטית שצברו עולים שהצטרפו לרשימות קיימות לכנסת ומפלגות עולים. התגבשותה של קהילת עולים בעלת זהות ציונית אך בה בעת מתבדלת, העומדת על שימור תרבותה ועל האינטרסים המגזריים הייחודיים לה – היוותה נקודת מפנה באופן סיקור העלייה מברית המועצות לשעבר בעיתונות העברית. בשנות השמונים והתשעים רווחו בחברה הישראלית גישות אוניברסליות השוללות את אידיאולוגיית "כור ההיתוך". החברה חשה בטוחה דיה על מנת לאפשר לקהילות מהגרים לבטא תרבות נבדלת מבלי לחוש איום על ערכי החברה הקולטת. עתה, כאשר סיקור העלייה הרוסית בעיתונות העברית לא היווה עוד סיקור של עולים, אלא של מגזר, עידון הדימויים השליליים בתקשורת העברית היה לצו השעה שכן דווקא סיקור חד-צדדי עלול היה לאיים על זהותה של החברה כחברה רב-תרבותית (זסלבסקי, 2003; כספי ואליאס, 2000; Lemish, 2000; Leshem & Sicron, 2004).

מאמר זה נועד למלא את החסר בחקר אופן סיקורו של גל ההגירה הרוסית בעיתונות האמריקנית. המאמר מתמקד בבחינת הנרטיב שגיבש הניו-יורק טיימס בשנים 2000-2004 לתיאור תופעת ההגירה הרוסית הרחבה לארצות הברית. הניו-יורק טיימס נבחר בשל מעמדו המרכזי בעיתונות הכתובה האמריקנית. למעשה, במשך שנים רבות נחשב העיתון כבעל השפעה מכרעת על עיצוב אג'נדת החדשות של העיתונות הכתובה בארצות הברית. עד היום הוא נחשב במחקר לאליטה עיתונאית בשל תפוצתו הנרחבת והשפעתו הרבה על גיבוש עמדות בנושאי חוץ בקרב הציבור הרחב (Le, 2003; Cohen, 2008). יתרה מכך, במחקרים שנערכו במהלך המלחמה הקרה, הואשם לעתים הניו-יורק טיימס בהטיה ביחס לאופן סיקורו את מהלך המלחמה הקרה. חדשות החוץ בעיתון, נטען, פורשו בהתאם להיגיון המלחמה הקרה, כאשר מהלכים אמריקנים נתפסו לרוב כצעדי מגננה למניעת התפשטותה של ברית המועצות, ותנועות שלום אשר מחו על המדיניות האמריקנית סבלו לעתים מדה-לגיטימציה בפרשנויות העיתון (Carragee, 2003). לפיכך ישנו עניין מיוחד לבחון כיצד עיתון אשר ביטא בעבר באופן עקבי עמדה שוללת כלפי ברית המועצות, התמודד עם השאלה של גל הגירה נכנסת של אזרחי אותה

מעצמת-על "מסוכנת". האם מהגרים אלה נתפסו כאיום או כגיס חמישי? האם מי שעד לא מכבר היו אויב מסוכן, הוגדרו ברגע שבחרו להגר לארצות הברית כמזעזעים ראויים ורצויים להיות בשר מבשרה של החברה האמריקנית?

לשאלה כיצד מוצגת קבוצת הגירה בעיתון מוביל יש משמעות רבה. העיתונות הנה אחד הגורמים הנהנים ממונופול על הידע. היא מספקת לאזרח את עיקר הידע על המתרחש בחייו הציבוריים. עיתון אינו מספק בליל אקראי של ידיעות. עורכי העיתון נדרשים למספר החלטות: מה נחשב לחדשות? מהו המקום הראוי שיוקצה לכל נושא? כיצד יש לגעת בכל נושא? מי ראוי לכתוב עליו (מומחה, פובליציסט או אולי עיתונאי הנוגע בנושא באופן אקראי)? היכן יופיע הדיווח בעמודי העיתון? באופן זה, העיתונות מעניקה לקורא את נרטיב המציאות – היא אינה יכולה להעניק לקורא "מציאות גולמית", אלא מערך משמעותות שהיא הקנתה למציאות זו – משמעותות הבאות לידי ביטוי בהחלטה על מה לדווח, באיזו תכיפות ובאיזו כמות, וכיצד "לספר" את הידיעה, על אילו מקורות להתבסס, מה לציין בכתבה, וכמובן שכל תיאור ידיעה מהווה את פרשנותו המודעת והלא-מודעת של הכותב.

התקשורת, בהיותה גורם המעורה בחברה אליה היא מפנה את מסריה מתוך עולם המושגים של החברה, הופכת לסוכן של הפצת מידע, המקנה משמעות למידע, ומעביר סמלים לקהל צרכניו. ההחלטה של מערכת עיתון לכלול ידיעה מסוימת, הופכת ידיעה זו מאירוע נקודתי לעניין לאומי. ככל שנושא מסוים יזכה לדיווח מתמשך בעיתונות – כך הוא ייתפס כמרכזי יותר בסדר היום הציבורי אצל קוראי העיתון. דיווח על קבוצות בהקשרים סטריאוטיפיים מסוימים, מקלה על הקוראים לסווג אותם ולייחס להם משמעות בהקשר הלאומי, שכן העיתונות מספקת לקורא מידע על אורחות החיים, האירועים, התרבות והאופי של הקבוצות השונות בחברה. החלטות כגון אלה המתקבלות במערכת עיתון נגזרות ממערך סבוך של שיקולים ערכיים, אינטרסנטיים ושיווקיים, במיוחד בתקופה הנדונה במאמר זה, בה התחרות המאמירה עם אתרי חדשות ברשת העלתה את ערך השיקולים הכלכליים והשיווקיים בגיבוש החדשות בעיתונות האמריקנית הכתובה.

מסיבות אלה, חיוני לקהילת הגירה השואפת לבסס את מעמדה בחברה ולקדם אינטרסים מגזריים להשיג מידה רבה של סיקור אוהד בעיתונות: סיקור מתמשך יקנה לדרישותיה מעמד מרכזי בסדר היום הציבורי; סיקור בהקשרים סמליים חיוביים הלקוחים מהזהות הקולקטיבית של החברה הקולטת, יקנה לה משמעות של קבוצה המהווה חלק מובנה ולגיטימי בחברה הקולטת, וגורם רצוי בחברה (במיוחד בקרב אנשים שאינם באים עמה במגע יומיומי, ומי שלא גיבשו עמדה מוסדרת לגביה ולדרישותיה). יש לציין, כי אף שהמחקר מעלה תמונה מורכבת של שאלת השפעתה של התקשורת על עיצוב תפיסת עולמו של האזרח – לעתים, בשל התחרות הגבוהה, עורכי חדשות נעזרים בסקרי דעת קהל על-מנת להתאים תכני חדשות לטעמו של קהל הצרכנים, כמו כן השפעת התקשורת עזה יותר כאשר לצרכן אין דעה מוקדמת מגובשת בנושא – ישנן עדויות לכך שסיקור שלילי של קבוצות הגירה בתקשורת האמריקנית, הוביל למיתון עמדותיהם של צרכני חדשות בעלי עמדות מוקדמות ליברליות (גלילי-צוקר, 2008; Fishman, 1980; Deuez, 2011; Gil de Zúñiga, Correa & Valenzuela, 2012; Gieber, 1964; Tuchman, 1976).

לשנים 2000-2004, משמעות מיוחדת לבחינת נרטיב ההגירה הרוסית, שכן מדובר בחלוף עשור מהתמוטטות ברית המועצות. האופוריה והחרדות הראשוניות שגררה התמוטטות זו שכנו, וכעבור עשר שנים, ניתנה לכתבי הניו-יורק טיימס פרספקטיבה היסטורית לגיבוש עמדתם ביחס למשמעות התמורות הפוליטיות והרעיוניות שחוותה רוסיה. יתרה מכך, בשנים אלה כיהן ולדימיר פוטין, המנהיג הרוסי הראשון לאחר עידן ילצין "גיבור המהפכה האנטי-סובייטית", בקדנציה הנשיאותית הראשונה שלו. בתקופה זו יכלו העיתונאים לאמוד האם השינויים שחוללה המהפכה הנם ברי קיימא. עשר שנים לאחר קריסת מסך הברזל, העניקו מרווח זמן עבור הכתבים לאמוד את השלכותיו של גל ההגירה הרוסית לארצות הברית ואת מידת התערותם של המהגרים בחברה הקולטת. כמו כן, בתקופה קריטית זו ניצבה ארצות הברית תחת מתקפת טרור שעוררה דיון ציבורי ממושך סביב מדיניות ההגירה והתערות המהגרים.

המאמר יעסוק בשאלות הבאות: מהו הנרטיב שגיבש הניו-יורק טיימס ביחס להגירה הרוסית? האם "אזרחי האויב" לשעבר התקבלו בחשדנות? האם יש קשר בין נרטיב תיאור של ארץ המוצא וחברת המוצא של המהגרים לבין אופן הצגתם בדיווחי הניו-יורק טיימס? לשם כך, אפתח בניתוח קצר של אופן תיאורה של ארץ המוצא וחברת המוצא בכתבות העיתון, זאת על מנת שניתן יהיה לאמוד את מידת הקרבה והשוני בין תיאור הפדרציה הרוסית בעיתון לבין תיאור ההגירה הרוסית המגיעה לארצות הברית.

מבחינה מתודולוגית, מסתמך מאמר זה על ניתוח תוכן של כתבות הניו-יורק טיימס. הואיל וסוגיה זו או מקבילה לה טרם נבחנו במחקר, אין אפשרות לערוך השוואה בין האופן בו ניתחתי את כתבות הניו-יורק טיימס בנושא זה לבין ניתוח תוכני שנערך במחקרים אחרים. בהיעדר יכולת השוואה, אמינות הניתוחים הייתה עלולה להיפגע, דבר שחייב אותי לכללי ניתוח מחמירים ביותר כדי למנוע הטיות אפשריות: לצורך עריכת המחקר, לא נערכה כל סלקציה בין הכתבות. המאמר שאף להקיף את כל הכתבות הרלבנטיות למחקר, ובכך לתת תמונה כוללת של הנרטיב בניו-יורק טיימס, ולהימנע מאפשרות שסלקציה תציג תמונה חלקית וחד-צדדית של סיקור העיתון. לפיכך, אף שלא צוטטו כל הכתבות במטרה למנוע כפילויות וסרבול, ולרוב הסתפקתי בהפניית הקוראים לכתבות מייצגות (שכן נבחנו מעל 3,000 כתבות במשך כחמש שנים), הרי שבחנתי וניתחתי כל כתבה רלבנטית שפורסמה במדורים השונים של העיתון, לרבות מאמרי מערכת, דיווחים חדשותיים, מדורי ספורט ותרבות וכד', ללא סלקציה מוקדמת. רק מכתבי קוראים למערכת לא נלקחו בחשבון, שכן אלה מבטאים את עמדות כותביהם, ואינם משקפים נאמנה את האופן בו סיקר הניו-יורק טיימס את הסוגיה. הסייג היחיד שהנחה אותי בבחירת הכתבות היה מידת התמקדותן בנושא המחקר: ארץ וחברת המוצא בחלקו הראשון של המאמר, וההגירה הרוסית הנכנסת בחלקו השני. נמנעתי מלהתייחס לכתבות בהן הוזכרו רוסיה או ההגירה הרוסית אגב אורחא, מבלי שהוענק להן משקל כלשהו בכתבה. בכדי להימנע מהטיה מוקדמת ביחס לתוכן הכתבות, נמנעתי מגיבוש של צירי ניתוח מוקדמים דוגמת כתבה חיובית/שלילית. בהתאם לכללי הניתוח ההיסטוריים של מקורות ראשונים, קראתי באופן ביקורתי כל כתבה במטרה לבחון ולהגדיר את סיפורה של רוסיה וסיפור ההגירה הרוסית העולה ממנה. זאת תוך השוואה עם תאריך פרסום הכתבה ובחינת השפעתם האפשרית של אירועים שאירעו במקביל על אופי הנרטיב. כמו גם בחינה לאורך זמן של אופי הנרטיב

בכתבותיהם של הכתבים השונים: בניסיון לאתר גישות נבדלות, דפוסים עקביים או תמורות. שיטת ניתוח זו של התעודות אפשרה לי להגיע למסקנות ביחס לאופיים וסיווגם של הנרטיבים העולים מהכתבות. לצורך מציאת התעודות נעזרתי במאגר המידע LexisNexis academic, באמצעות מילות מפתח רחבות ככל האפשר דוגמת Russia או Russia and immigration. שיטה זו אמנם אינה יעילה ביותר מכיוון שהיא מעלה תוצאות רבות מאוד, אולם דווקא בשל כך היא מאפשרת לנו להימנע מדילוג על כתבות רלבנטיות.

נרטיב המשטר הרוסי

סיקור המשטר הרוסי בניו-יורק טיימס מגלה נרטיב אחיד ועקבי לאורך כל תקופת נשיאותו הראשונה של פוטין. למן שנת 2000, תיאר העיתון בדיווחים, כתבות ומאמרים ניתוחיים את נשיא רוסיה החדש ולדימיר פוטין כאויב מר וערמומי של ארצות הברית, השואף לבטל את הדמוקרטיה ברוסיה, ולהשיבה למעמד של מעצמת-על. האליטה הפוליטית הרוסית תוארה כמי שמעולם לא השתחררה מדפוס חשיבה ותפיסת-עולם סובייטית, ומנהלת מדיניות חוץ כוחנית. לא הובאו בעיתון דעות סותרות לנרטיב זה, למעט ציטוט ההסברה הרוסית במאמרי תגובה. גם הסברה זו תויגה וסווגה כאמירות שעל הקורא להתייחס אליהן בחשדנות. עמדה אחידה זו ניתנת להסבר במיעוט הכתבים שסיקרו את רוסיה עבור הניו-יורק טיימס. מספר הכתבים העיקריים שהביאו לקוראי העיתון חדשות פוליטיות ומדיניות ביחס לרוסיה הסתכם בשלושה. שלושתם גילו תמימות דעים ביחס לתהליכים שחווה רוסיה, ואופן סיקורם נותר אחיד. במאמרי המערכת שפורסמו מעת לעת לא הובאו דעות סותרות לנרטיב זה, והם כונו בעיקר להרחבה של הדיווחים והכתבות השוטפות.

עוד בטרם מונה פוטין למחליפו של ילצין, פורסם מאמר לרגל המאה העשרים ואחת, במהלכו צוירה ההיסטוריה הרוסית בצבעים קודרים (Wines, 1.1.2000). ההיסטוריה הרוסית תוארה כמי שחייבת להוביל את הפדרציה הצעירה לכינונו של משטר דיקטטורי, ולמדיניות חוץ תוקפנית. האימפריה תוארה כמי שהיוותה את עיקר זהותה הקולקטיבית של רוסיה. בלעדיה רוסיה איבדה את עצם הצדקת קיומה ההיסטורי. דעה נחרצת זו זכתה לחיזוק מצד מומחים שצוטטו בכתבה. לצורך הכתבה רואיינו סופר וחוקר מאוניברסיטת קולומביה, שניהם היו תמימי דעים כי רוסיה מהווה בעיה לסדר העולמי. רוסיה נשלטה מאז ומעולם על ידי מנהיג חזק, ועל כן אין כל סיכוי כי תתפתח בה דמוקרטיה ליברלית. רוסיה מעולם לא נתפסה בזירה הבין-לאומית כשותפה ולכל אורך ההיסטוריה הייתה איום או אויב שיש להביסו, וחזקה עליה כי תשוב במהרה ליטול תפקיד זה. בשל ההיסטוריה הייחודית של רוסיה, והמעבר החד מדימאמפריה אימתנית למדינת לאום, צפוי להתבסס ברוסיה "דיקטטור לאומן" שיאיים על שלום הסדר העולמי.

"דיקטטור לאומן" זה קיבל שם ופנים בניו-יורק טיימס למחרת פרסום הכתבה, עם החלפת ילצין על-ידי פוטין. בסיקור התמורה הפוליטית ברוסיה, ציין העיתון כי על-פי העמדות שביטא בעבר ומדיניותו בצ'צ'ניה, פוטין שואף לחזק את הממשלה המרכזית. הניו-יורק טיימס התריע כי במאמציו להשגת יעדים אלה, פוטין יסכן את זכויות הפרט ומשטרו עשוי לגלוש לעבר משטר אוטוריטרי. אמנם, צוטטה גם עמדתם של מי שהוגדרו כתומכי פוטין, אשר טענו כי הנשיא החדש מתעתד להילחם בשחיתות הגואה ברוסיה ותו לא. אולם ברור היה מן הכתבה כי

להערכת הכתב, עם מינויו של פוטין נסללה הדרך לכינונה של דיקטטורה חדשה ברוסיה (Wines, 2.1.2000).

הבחירות בשנת 2000 ברוסיה לא שינו את עמדתה של מערכת הניו-יורק טיימס. הבחירות לוו בכתבות המסקרות את אי הסדרים והמנהל הלא תקין שאפיינו אותן. בכתבה המסכמת את מערכת הבחירות הרוסית מה-20 במרס 2000, הוצגו הבחירות שהביאו את פוטין לכס הנשיאות כדוגמה ל"איך לא מנהלים בחירות דמוקרטיות". בכתבה הודגשו כמה היבטים אנטי דמוקרטיים שאפשרו לפוטין לנצח בבחירות: התרגיל הפוליטי של ילצין שהתפטר והותיר את השלטון בידי פוטין, תוך שהוא מעניק בכך יתרון ברור ליורשו המועדף על פני יתר המתמודדים; מעורבותם של אנשי הצבא בפוליטיקה הרוסית; השימוש הציני שנעשה בשיטות הפחדה של הבוחרים מפני טרור כדי להובילם להצביע ל"מנהיג חזק"; ומצב ציבור הבוחרים הרוסי הסובל משחיתות קשה ומשבר כלכלי ונכון בייאושם להצביע לכל מנהיג בעל דימוי נחרץ אשר יבטיח תמורה (Safire, 20.3.2000).

ב-7 בינואר 2000, פורסם מאמר מערכת העוסק ברפורמות שמן הראוי היה לדעת כותב המאמר לערוך ברוסיה. במאמר נכתב כי תחת משטר ילצין, רוסיה ערכה את השינויים מקומוניזם לדמוקרטיה ללא הדרכה מהקדמליון. עתה, פוטין חייב להרחיב את משילות הממשל המרכזי. הכותבים העריכו כי בפני פוטין עומדות שתי אפשרויות: חיזוק המשטר לכדי דיקטטורה, כפי שבאופן היסטורי עשו שליטי רוסיה מהצאר ועד הבולשביקים, או חיזוק הדמוקרטיה. לצורך חיזוק הדמוקרטיה הרוסית, על פוטין "לערוך רפורמה במיסוי במטרה להגדיל את אמון הציבור במערכת המיסוי והתקציב הרוסית"; לשפר את שירותי הרווחה; ו"לנקות את המשטרה משחיתות". אולם המחבר הדגיש כי במקום לנקוט בצעדים אלה, פוטין בוחר בדרך המכוערת, כהגדרת המחבר, לשם דגש על המלחמה בצ'צ'ניה. אם פוטין חפץ בחיזוק הדמוקרטיה, נטען בכתבה, "טבח צ'צ'נים הנה הדרך השגויה להשיג זאת" (Reforms Russia needs – Editorial Desk, 7.1.2000).

משלב זה ואילך תוארו פוטין והאליטה הפוליטית הרוסית כהמשכו הישיר של המשטר הסובייטי. אמנם רוסיה לא תוארה עוד כבעלת משטר בעל אוריינטציה קומוניסטית, ובעיתון אף דווח בהרחבה על הביטול השיטתי של שרידי מדיניות הרווחה שהותיר בעקבותיו המשטר הבולשביקי, אולם סיקורה של המערכת הפוליטית הרוסית הותיר רושם ברור כי דבר לא השתנה ברוסיה. המשטר תואר כמי שנותר דיקטטורי במהותו; האליטה הפוליטית תוארה כבעלת תפיסת עולם גיאואסטרטגית סובייטית; שאיפותיה המדיניות של הפדרציה הרוסית הוצגו כזהות לאלה של ברית המועצות; והשימוש שנערך במסגרת הבניית הזהות הקולקטיבית בסמלים היסטוריים ובדמותו של פוטין נתפסו כאישוש לכך שדבר לא השתנה מימי התעמולה הסובייטית.

דימויו של פוטין כמי שמהווה המשך ישיר למשטר הבולשביקי התחזק בכתבות הניו-יורק טיימס בשל עברו, ותשומת לב רבה הוקדשה בעיתון לעברו של פוטין ב-קג"ב. כך למשל, בכתבה על מערכת הבחירות הרוסית נכתב כי המספר הרב של הנפגעים במערכה בצ'צ'ניה אינו מועיל למערכת הבחירות של "סוכן ה-קג"ב לשעבר" (Safire, 17.1.2000). אף שלאזכור זה לא הייתה כל נגיעה לנושא הכתבה, כמעט בכל כתבה שעסקה בפוטין למן היותו מועמד לנשיאות ועד לאמצע 2003, הוזכר עברו של פוטין ב-קג"ב. נראה כי עברו הסובייטי היה בעיני

כתבי הניו-יורק טיימס לחלק אינטגרלי מאישיותו של פוטין והקו הבולט המאפיין אותו ביותר. בניגוד לעברו בעיריית פטרבורג, או במסגרת ה-F.S.B (שירות הביטחון הפדרלי), עברו ב-קג"ב זיהה אותו באופן מידי כאדם חסר מעצורים, תכנן ועוין הדמוקרטיה.¹ החל מיולי 2003 ניכרת ירידה דרסטית באזכור עברו של פוטין. סביר להניח ששינוי זה נבע מריבוי הידיעות שהתרכזו במערב על מדיניותו. כאשר פוטין נבחר לנשיאות בשנת 2000, הוא נהנה ממידה רבה של אנונימיות ומעטים ידעו למסור פרטים על אישיותו או תכניותיו. אנשי החוג המקורב לילצין שבחרו בפוטין כמחליפו, אף הודו בראיונות מאוחרים שהעניקו לעיתונאית מאשה גסן כי לא ידעו הרבה על המועמד לנשיאות שבחרו (גסן, 2012). יתכן ובאין חלופה, נעזרו עיתונאי הניו-יורק טיימס בעברו של פוטין כדי לפענח את חידת דמותו של הנשיא הרוסי החדש. עברו כסוכן קג"ב היה בו כדי לאמוד את מידת מחויבותו לדמוקרטיה, וראייה לקוראי העיתון המבססת את דיווחי הכתבים כי הנשיא החדש של רוסיה חותר בחשאי למיגור הדמוקרטיה ולאיום על מעמדה של ארצות הברית בזירה העולמית, לעתים, בניגוד להערכות של נשיאי ארצות הברית ולטענותיהם. כעבור למעלה משלוש שנים בתפקיד, נצבר די ידע על מדיניותו, אישיותו, דפוסי פעילותו ותכניותיו כדי שהעיתונאים יוכלו לסקר את פוטין על סמך פעולותיו כנשיא. לפיכך, החלו העיתונאים לנתק בין עברו המאיים של פוטין ב-קג"ב לבין מדיניותו המאיימת לא פחות כמנהיג פוליטי (Lee Myers, 8.10.2008).

מדיניותו של פוטין תרמה לחידוד דימויו הסובייטי המאיים בניו-יורק טיימס. החל מחודש מאי 2000, מועד היבחרו של פוטין לנשיאות, פרסם העיתון מידע על פעולות שערך המשטר לצמצום הדמוקרטיה, ידיעות ביחס לצמצום סמכויות המחוזות, הפגיעה בחופש העיתונות, חידוש שיטות הפעולה של ה-קג"ב להטלת טרור ורדיפת מתנגדים פוליטיים. כך, למשל, ב-22 במאי 2000 פורסם מאמר מערכת המבהיר ומסכם את משמעות הידיעות שפורסמו:

בעוד הנשיא קלינטון מתכוון לקראת ביקורו במוסקבה בחודש הבא, מתרבים הסימנים, כי נשיאה החדש של רוסיה – ולדימיר פוטין – מנהיג את הקרמלין למדיניות אנטי-דמוקרטית. [בהם:] פשיטת המשטרה על חברת המדיה הפרטית בשבוע שעבר, אירוח שר ההגנה היוגוסלבי המוגדר כפושע מלחמה.²

מאמציו של פוטין לכינון ממשלה מרכזית חזקה על חשבון סמכויות המחוזות בפדרציה הרוסית, הומשלו בסיקור מה-9 במרץ 2000 לכיבוש חוזר של צבא זר את המחוזות, כיבוש כופה שאינו מותיר עוד מקום לתרבותם ולזהותם הנפרדת של מחוזות רוסיה (Bohlen, 9.3.2000). תיאור זה לא הותיר מקום לספק ביחס לזהותה של הפדרציה הרוסית עם ברית המועצות. כשם שהקודמת כבשה בכוח עליונותה הצבאית מחוזות אתניים שונים, וכפתה עליהם, במסווה של אוטונומיה, את התרבות הרוסית, הרי שגם הפדרציה הרוסית שוללת מהמחוזות את האוטונומיה התרבותית והפוליטית המגיעה להם. בשנים הבאות המשיכו דיווחי העיתון לתאר את הנסיגה העקבית באופיו הדמוקרטי של המשטר ברוסיה.³ חיוק לכך התקבל במאמרי מומחים, דוגמת מאמרו של הארי קופ אשר נפתח במילים: "הפסיקו לדבר על חידת פוטין [...] פוטין אינו מהווה עוד חידה. פוטין הנו אוטוקרט" (Kopp, 26.6.2000), כמו גם במאמרי מערכת אשר סיכמו את מהלכיו של פוטין לבניית משטר ריכוזי במקום ביסוס הדמוקרטיה הליברלית.⁴ לדוגמה, במאמר סיכום במלאות שנה להיבחרו לנשיאות, הובהר כי פוטין לא עמד בהתחייבותו לעם הרוסי לכינון דמוקרטיה, ולמעשה רוסיה הנה דיקטטורה לכל דבר (Wines, 21.1.2001). בכתבה אחרת נטען:

ברוסיה השליטים אינם נלחמים רק כדי להשיג עוצמה או לשמור אותה בידיהם, אלא גם כדי להבטיח שלא יצטרכו לחלוק בעוצמה. זה נכון לגבי הצארים, המפלגה הקומוניסטית, ועד כה גם לגבי ולדימיר פוטין, אשר הגיע לקרמלין מה-ק"ב ויורשו ה-F.S.B, שם למד לסווג אזרחים כפטריוטים או בוגדים. זה נכון גם לגבי יחסו של פוטין לתקשורת (Bohlen, 24.9.2000).

בעקבות השתלטות פוטין על חברת הנפט יוקוס לאחר שאחד מבעליה מימן מפלגות אופוזיציה, ניתחה כתבה שפורסמה ב-8 בספטמבר 2003 את פוטין כמי שבחר במסורת הפוליטית הרוסית, שהרי פוטין אינו שונה מקודמיו, מימי הצאר ועד לפדרציה הרוסית, אשר לא טרחו להשתמש בעוצמה שריכוז בידיהם לצורך לחימה בפשע, אלא למאבק בכל גורם שעשוי היה לערער על מעמדם האישי.⁵ בדיווחי העיתון תוארו לא אחת שיטותיו של פוטין להצגת חזות דמוקרטית שעה שהוא מבטיח את חיוק סמכויותו הדיקטטוריות. כך, למשל, תואר כיצד פוטין פועל להבטיח את האפשרות להישאר נשיא ללא מגבלת זמן. מפלגתו יזמה את ההצעה, שזכתה לתמיכה רחבה בפרלמנט הרוסי. פוטין הביע התנגדות לרעיון, אך בה בעת צוטט כשהוא משגר מסר מאיים: צעד זה מהווה את "רצון העם" וחיוני לשמירת יציבות המשטר הרוסי. מהכתבה מובן אפוא כי בין אם יחוקק החוק ובין אם לאו, פוטין נהנה משליטה מוחלטת בפרלמנט, ומתרה ביריבו כי ניסיון לערער את מעמדו כדיקטטור, יוביל לצעדים שיערערו את יציבות המשטר הרוסי (Lee Myers, 6.2.2004). בכתבה אחרת תיאר אותו כתב כי מאבקו של פוטין באויביו הפוליטיים נערך תוך שימוש בדרכים כה בלתי חוקיות, עד שאפילו בתקופה הסובייטית נמנעו מלעשות בהם שימוש (Lee Myers, 1.11.2003). קיומה של מערכת בחירות לנשיאות ב-2004 לא שיפרה את דימויו של פוטין כערץ. לקראת בחירות אלה, נמסר כי ה-C.I.A מעריך שלאחר שפוטין ייבחר תנקוט רוסיה במדיניות תוקפנית יותר, הן כלפי פנים והן כלפי חוץ (Jehl, 14.3.2004). בכתבה אחרת שפורסמה באותו יום, צוין כי פוטין הנו מקור אכזבה תמידי למערב, שכן הוא אינו מנהיג דמוקרטי אלא מנהיג רוסי, כלומר מנהיג ערץ הנוקט ביד קשה כלפי יריביו הפוליטיים. הכתבה דחתה כל ניסיון להגדיר אותו כ"אניגמה", בטענה שמונח זה מבטא רק את חוסר הבנתם של צופים מערביים את ההנהגה הרוסית. הואיל ופוטין הנו מנהיג רוסי אופייני, אין כל חידה באישיותו או בהתנהלותו הקיצונית (Sebag Montefiore, 14.3.2004). לכל אורך מערכת הבחירות, הביא העיתון דיווחים רבים על אופיין הלא דמוקרטי של הבחירות ברוסיה. בתום מערכת הבחירות, הביא העיתון דברי תמיכה בפוטין מפי ס' גוראייב, מרצה רוסי המתגורר במוסקבה. דבריו היו למעשה עדות כי דיווחי העיתון מציגים נאמנה את המציאות. המרצה הודה בכתבה כי הבחירות לא היו דמוקרטיות, אולם טען כי רוח הדמוקרטיה לא נעדרה כליל ממערכת הבחירות אף שתוצאותיהן היו ידועות מראש, שכן פוטין הנו מנהיג כה פופולרי שלבטח היה זוכה בבחירות גם אילו הבחירות היו דמוקרטיות. לפיכך "בחירתו" מבטאת למעשה את "רצון העם", אף ש"העם" כלל לא קיבל הזדמנות הוגנת לבטא את "רצונו" (Guriev, 25.3.2004).

גם בשיטות ההסברה הממשלתיות לא מצאו כתבי הניו-יורק טיימס פער ממשי בין פוטין לקודמיו הדיקטטורים. כך, בכתבה המסקרת מסיבת עיתונאים שערך פוטין, דווח כי פוטין נמנע מלהופיע בפומבי ככל קודמיו זה מאה שנה. צוין כי אף שאינו עורך פולחן אישיות, הוא מקפיד ושולט על דמותו הציבורית. אחת השאלות הבודדות שצוטטו ממסיבת העיתונאים שארכה כשעתיים וכינסה 200 עיתונאים, הייתה שאלת "הפוטניזציה" של רוסיה. כלומר הפצת תמונות

רבות של פוטין בציבור, למן אמצעי התקשורת ועד לאמנות שימושית פופולרית. פוטין צוטט מתרץ את הבלטת דמותו בכך שהנשיא מהווה סמל לאומי. הוא הדגיש שלא הוא באופן אישי מהווה סמל לאומי, אלא נושא תפקיד הנשיאות (Lee Myers, 25.6.2002). משמעות הדבר הייתה הדגשת חוסר הדמוקרטיה שבמחשבה הפוליטית הרוסית. אמנם אין עוד פולחן אישיות סביב מנהיג מסוים, אולם כל מי שזוכה בתפקיד הנהגה הופך לסמל המדינה, ולפיכך ביקורת כלפיו או התנגדות לשלטונו והחלטותיו מהוות ביקורת כלפי המדינה והתנגדות לאינטרסים לאומיים. בכתבה מ-16 בספטמבר 2002, נכתב כי החלטתו של ראש עיריית מוסקבה להציב מחדש את פסלו של מייסד המשטרה החשאית הסובייטית פליקס דז'ינינסקי, מהווה סמל למתרחש ברוסיה. אף שחלק מהאנדרטאות הסובייטיות הוסרו, הרי שרבות מהן נותרו על כנן, למן פסלו המפורסם של לנין בכיכר האדומה ועד לפסלי גיבורים סובייטים ופטיש ומגל המעטרים בניינים רבים. פוטין השיב את ההמנון הסובייטי, אם כי במילים חדשות, ואת הכוכב האדום כסמלו של הצבא הרוסי. השבת פסלו של דז'ינינסקי, שהסרתו סמלה את סילוק המשטר הסובייטי, מהווה לדעת פעילי זכויות אדם וגורמים ליברליים הוכחה כי פוטין מתכנן להשיב את המשטרה החשאית למעמד ממנו נהנתה בתקופת ברית המועצות. המחבר נמנע מלהגיד בשמו דברים מפורשים. הוא הביא דברים בשם גורמי אופוזיציה ותיאר את נרטיב "המזימה המתקמת במוסקבה" באופן שהקורא יגיע למסקנות ברורות מבלי שהכותב אמרם במפורש – פוטין חותר להשיב את הדיקטטורה הסובייטית ולחדש את שאיפותיה האימפריאליות של ברית המועצות, מבלי לכוון משק קומוניסטי (Lee Myers, 16.9.2002). בכתבה שפורסמה חודש מאוחר יותר, תואר כיצד פוטין ביטל את הרשאתה של תחנת הרדיו החופשית לפעול ברוסיה. תחנה זו הוקמה לצורך שידורי תעמולה לרוסיה בימי המלחמה הקרה. באופן סמלי, ילצין התיר לה לפעול כדי לסמן את קץ המלחמה הקרה, אך פוטין ביטל צו זה בנימוק של אילוצים טכניים. הכתב הבהיר כי ברוסיה, לאילוצים טכניים יש תמיד צדדים פוליטיים, וכי הדבר מהווה את מיגור חופש העיתונות ברוסיה.

הזהות שנוצרה בדיווחי הניו-יורק טיימס בין פוטין למשטר הסובייטי לא נתחמה רק לנשיא. האליטה הפוליטית הרוסית כולה הוגדרה כ"מאובן סובייטי". מינויו של נשיא מקרב הקג"ב נתפס כצעד שימנע היווצרותה של אליטה פוליטית חדשה דמוקרטית, או לפחות פרו-מערבית. "אם פוטין יהיה לנשיא", התריע כתב הניו-יורק טיימס "הוא יסובב עצמו בקבוצת נאמנים מקרב סוכני הקג"ב לשעבר" (Gordon, 24.3.2000). כתבה אחרת תיארה עד כמה רחוקה האליטה הרוסית בתפיסת עולמה מהמחשבה הדמוקרטית: בעוד שהצעת החוק לאיסור עינויים של בעלי חיים זכתה לתמיכת 219 מחוקקים בפרלמנט הרוסי, הצעה של פעיל זכויות אדם לאיסור עינויים של בני אדם, גרפה רק 134 מצביעים (Wines, 1.3.2002). מספר משברים ביחסי ארצות הברית ורוסיה חידדו את התחושה העולה מדיווחי הניו-יורק טיימס כי ושינגטון ניצבת מול אליטה פוליטית רוסית השבויה בקונספציה בולשביקית ומתקשה לפרש אחרת את התמורות שחלו בזירה הבין-לאומית. משברים מעין אלה היו סוגיית תכנית ההגנה האמריקנית נגד טילים, סוגיית צמצום ארסנל הגרעין הרוסי והאמריקני ופרשיות ריגול שהתגלעו מפעם לפעם ביחסי המדינות. כך בכתבה שפורסמה בעקבות משבר תכנית ההגנה נגד טילים האמריקנית, תוארה ההנהגה הרוסית כעקשנית ומאובנת בימי המלחמה הקרה. הממסד הרוסי, הובהר, אינו מסוגל ללמוד, להכיר ולהתנהל בזירה הבין-לאומית החדשה. כך עולה מסיקור

ביקורה של מזכירת המדינה מדליין אולברייט במוסקבה בפברואר 2000. בביקורה מצאה אולברייט פקידים רוסיים עקשנים שאינם מסוגלים להינתק משיקולי המלחמה הקרה ואינם ברי שיח למשלחת האמריקנית (Perlez, 1.2.2000).

ההסברה הרוסית לא איזנה את הנרטיב האחד והעקבי שהציג הניו-יורק טיימס בפני הקוראים, מכיוון שהעיתון נמנע מלתת מקום להסברה של הממשל הרוסי. עמדותיו הובעו רק מבעד לעדשות כתבי הניו-יורק טיימס, המפרשים לקורא את מניעי הממשלה בבטאה עמדות אלה או אחרות. זאת בניגוד לציטוט נרחב של גורמי אופוזיציה או אישים שאינם מקושרים לממשל הרוסי. בפעמים הנדירות בהן הוענק מקום להסברה הרוסית, בחרו עורכי הניו-יורק טיימס ליצור חיץ בינה לבין הכתבות ובאופן זה להבחין היטב בעיני הקורא כי מדובר בתעמולה. כלומר, שעה שחברי אופוזיציה מצוטטים במהלך כתבות ודיווחים על המתרחש ברוסיה, וכך נוצרת תחושה בקוראים כי הם מהווים "מקור אמין" למתרחש ברוסיה, הרי שעמדת השלטונות אינה מצוטטת בכתבה אלא מובאת במילותיו של הכתב, המוסיף להן פרשנויות ועדויות סותרות מצד גורמי אופוזיציה. לעומת זאת, כאשר מובאים דבריהם של גורמי ממשל, הם מופיעים בעיתון כמכתב או כהודעה מצד גורם זה או אחר בממשל הרוסי. מוספות הבחנות ברורות מי הדובר ומה השתייכותו לממשל הרוסי, והמערכת או הכתבים אינם מוסיפים פרשנות להודעה הרוסית. באופן זה הופכים דברי ההסברה הרוסית, למעין "נטע זר" בעיתון. הרושם שיוצרת הצגה זו של ההסברה הרוסית, זהה למודעות הפרסומת המופיעות בין דפי העיתון, גם הן מודעות מובחנות, והמערכת אינה מתערבת בתוכן או מוסיפה עליהן מילת ביקורת או הסבר, הן מוגדרות היטב כדבריו של המפרסם, והקורא מתייחס אליהן בביקורתיות כאל עדותו של גורם מוטה, המנסה לשכנע את הקורא בדבר זה או אחר (Nemtsov & Bremmer, 2.1.2000; 21.1.2003). במקרים מסוימים המערכת אף הביעה עמדה השוללת את דברי ההסברה של ממשלת רוסיה. כך, למשל אירע במרס 2000, כאשר פוטין ניסה לשכך את תחושת האיום שיצר עברו במערב, באמצעות ריאיון בתקשורת הזרה אשר במהלכו ניסה לתאר בצבעים אופטימיים יותר את עברו. הוא טען כי לא התגייס לקג"ב ממניעים של תמיכה בקומוניזם (ובמשתמע, מתוך עוינות למערב), אלא מתוך מניעים אידיאולוגיים נאצלים. לדבריו, סרט שעסק במרגל סובייטי שפעל בגרמניה הנאצית, הלהיב את דמיונו הצעיר והביאו להתגייס במטרה למנוע הישגותם של עוולות ופשעים נגד האנושות. באופן זה ניסה פוטין לקשור בין עברו המודיעיני לבין פרק של שיתוף פעולה מול איום משותף בהיסטוריה האמריקנית-רוסית. כתב הניו-יורק טיימס שהביא את דברי פוטין, הדגיש כי דברים אלה מהווים את גרסתו של פוטין למאורעות. בדרך זו יצר הכתב את הרושם בקרב הקוראים כי אין להתייחס באמון להסברים אלה (Bohlen, 11.3.2000). דוגמה נוספת ניתן למצוא בניסיונה של ממשלת רוסיה לתקן את הנזק התדמיתי שנגרם לה בעקבות מיגורו של האוליגרך מיכאיל חודורקובסקי, אשר נתפס במערב כמי שמצא עצמו מול האשמות חריפות מצד ממשלת רוסיה בעיקר בשל היותו גורם אופוזיציוני. פרשת מיגורו סוקרה בהרחבה בניו-יורק טיימס וזכתה לביקורת נוקבת. בניסיון לתקן את הנזק התדמיתי שגרמה הפרשה, ערכה ממשלת רוסיה מסיבת עיתונאים ובה התחייבה לזכות הקניין הפרטי ברוסיה. סיקורה שלח מסיבת העיתונאים הדגיש את הרקע למהלך הרוסי, את המערכה שניהל פוטין נגד חודורקובסקי, והגדיר בזלזול את הצהרותיה של רוסיה כ"מתקפת חץ" (Arvedlund, 13.11.2003).

היחס לחברה

בניגוד לנרטיב המגובש בדבר אופיו של המשטר הרוסי, הרי שהנרטיב שהציג הניו-יורק טיימס לתיאור החברה הרוסית הנו פחות חד משמעי. מספר מאפיינים עיקריים חוזרים שוב ושוב בתיאור דמותה של החברה הרוסית כבעלת תרבות עשירה ופוטנציאל כלכלי ומדעי רחב ממדים. יחד עם זאת מושם דגש על דימויים סטריאוטיפיים הקושרים בין הרוסי לטיפה המרה, והכתבות אינן חפות לעתים מביטויי לעג. יחסי המשטר והחברה אינם חד משמעיים, ומבטאים חילוקי דעות בין הכותבים. בעוד שחלק נטו להאשים את החברה הרוסית בכך שבחרה מרצון במשטר הדיקטטורי של פוטין, הרי שאחרים ראו בה קרבן של האליטה הפוליטית הרוסית.

ניתן למצוא דוגמאות רבות לפער בין יכולותיו של העם הרוסי, לבין המצב האומלל אליו הוליכה אותו בעל כורחו ההנהגה הרוסית הכושלת. כך למשל נכתב במגזין תיור של הניו-יורק טיימס: "לבחור את עשרת הבארים המוסקבאים הטובים ביותר, זה כמו למצוא את עשרת הרוסים בני העשר שיהיו המדענים הטובים ביותר. זה נמצא שם, רק תנו להם זמן לגדול" (Wines, 10.9.2000). בכתבה אחרת משווה המחבר בין תהליך המעבר מקומוניזם לקפיטליזם של רוסיה ושל סין, וטוען כי רוסיה נהנית מכוח אדם איכותי וממשאבי טבע. חרף זאת המעבר מקומוניזם לקפיטליזם לווה אצלה בעוני, רב, בשחיתות, באידיאולוגיה בלתי מגובשת, בדמוקרטיה מוטלת בספק ובהיעדר חוק וסדר (Buruma, 2.9.2001), כולם תוצרים של מחדלי האליטה הפוליטית.

כתבת ששבה למוסקבה לאחר 20 שנה, תיארה בכתבה שהוקדשה לעיר את שיקומה ופריחתה הכלכלית, אך בה בעת גם את חוסר האונים של תושביה מול משטרו הדיקטטורי של פוטין. היא הדגישה את דאגתם העמוקה של תושבי רוסיה מפני נשיאם. פוטין כונן משטר בו לאזרחים יש מעט מאוד השפעה. הוא מיגר בעקביות את האופוזיציה, את הצ'צ'נים ואת חופש הביטוי, וכונן לאיטו מחדש דיקטטורה סובייטית לא קומוניסטית (Smale, 6.1.2002). בתנאים אלה, בהם לאזרחים אין יכולת למחות או להשפיע על מדיניות המשטר, הם נהנים ממידה רבה של חסינות מפני אחריות על מעשי המשטר בארצם. דוגמה אחרת המאבחנת כי מקור אסונו של העם הרוסי מצוי בהנהגה הכושלת ולא בציבור הרוסי עצמו, אשר מצליח להתגבר על קשיים רבים חרף מנהיגיו, ניתן לראות בכתבה העוסקת באינטרנט ברוסיה, בה צוין כי נוכח איכותו של הציבור הרוסי צפוי היה שרוסיה תהיה למעצמת אינטרנט, אולם בשל משברים פוליטיים בשנות התשעים, היא שקעה לעוני (Varoli, 13.7.2001).

דוגמאות לנרטיב הפוך, המטיל את האחריות לקיומו של משטר דיקטטורי ברוסיה ומדיניותו על הציבור הרוסי, ניתן למצוא למשל בניתוח שערך ב-2004 העיתונאי סטיבן לי מאירס. הוא האשים כי העם הרוסי "כרת ברית עם השטן". פוטין העניק לרוסיה יציבות שלטונית וכלכלית בתמורה לכינון משטר אוטוקרטי. העם הרוסי ויתר ברצון על חירותו הפוליטית תמורת הבטחת היציבות (Lee Myers, 1.9.2004). בכתבה שפורסמה בעקבות בחירות 2000, עלתה השאלה: "מה היה קורה אילו קלינטון היה מתפטר לטובת אל-גור?" הכותב מציין שמהלך זה היה מסייע לאל גור להיבחר, אולם היה זוכה לגינוי על היותו "נוגד את רוח החוקה". ברוסיה, לעומת זאת הליך כה בלתי תקין "לטובת איש קג"ב מזכה את יוצריו בתואר: רפורמטורים". הציבור הרוסי מוחל על מנהל בלתי תקין, ובלבד שניתן יהיה "לטבוח בצ'צ'נים שהעזו לבקש עצמאות" (Safire, 6.1.2000). בכתבה אחרת הוסבר טווח התמרון הרחב שמעניק

הציבור הרוסי למנהיגיו במלים: "נראה שרוסיה טרם הפנימה את ההיגיון שבבסיס הפוליטיקה הדמוקרטית" (Lee Myers, 8.1.2000). בכתבה אחרת תיאר המחבר כי פוטין בחר לתלות פורטרט של פטר הגדול בלשכתו. אולם, שאל רטורית, אילו מסרים משגר הפורטרט לצופה המערבי הרואה בעיתון את תמונת לשכתו של הנשיא החדש של רוסיה, ואילו מסרים מפיק ממנה האזרח הרוסי? שעה שבמערב פטר הגדול מסמל את התמערבותה של רוסיה ואת האינדיבידואליזם, הרי שברוסיה, פטר הגדול מסמל "לאומנות, קסנופוביה והעמדת פנים של התמערבות לצורך בגידה באירופה". כאשר נשיא רוסיה, קצין ה-ק"ב בעברו ורוצח הצ'צ'נים בהווה, תולה את הפורטרט של פטר הגדול במשרדו, ונהנה מפופולריות רבה, ישנה הוכחה כי כלל האומה הרוסית נותרה לאומנית, אימפריאליסטית ומתבדלת באופייה! (Schmemmann, 12.3.2000).

בתיאור החברה הרוסית, מודגש לעתים הדימוי הסטריאוטיפי הקושר בין רוסים לבין נטייה לאלכוהוליזם. בכתבות הכלכליות, המוצר התעשייתי היחיד שזוכה לסיקור בפני עצמו הנו הוודקה. בעוד מוצרי תעשייה אחרים אינם נזכרים, אלא בהקשר רחב יותר של כתבות בנושאי כלכלה, הרי שהוודקה זכתה לסיקור לא מבוטל בפני עצמה: הרגלי צריכת וודקה על-ידי הרוסים, סכסוך בין חברות הוודקה ובין לבין הממשלה, כתבות ביחס לתרבות שתיית הוודקה והשוואות איכות. המקום שהוקדש לנושא מלמד על מידת זיהויה של רוסיה עם צריכת המשקה האלכוהולי. גם בכתבות המסקרות את אזרחי רוסיה ניתן למצוא לא אחת דגש על הקשר בין הרוסי הממוצע לבין הוודקה. כך למשל, בכתבה אודות הסבת מעבדה לפיתוח אמצעי לחימה ביולוגיים למעבדת מחקר אזרחית תוארו הרוסים באור נלעג וסטריאוטיפי. הכתב לא טרח לציין דבר מהאירוע שהוקדש לציון יום הקמת המעבדה, ואת משתתפיו כינה בפשטות "קבוצת רוסים", כינוי שנותן תחושה כי משתתפי האירוע הם בעלי מאפיינים המשותפים לכלל אזרחי רוסיה. הנושא היחיד שהכתב התמקד בו בסיקור האירוע היה הוודקה ששתה המנהל (Miller, 8.1.2000). בהזדמנות אחרת תוארה דמות הרוסי הממוצע במילים: "שאלו כל רוסים, מתלמיד ועד לבטלן שיכור מוודקה" (Schmemmann, 12.3.2000). דוגמה נוספת מצויה בתיאור דימויה של החברה הרוסית כ"נערצת בעולם [...] [בשל] הספרות האפית, המוזיקה הקלאסית והטילים המתקדמים – [אולם] הרגלי השתייה שלהם, טוענים המבקרים, מאפילים על העידון שלהם" (Wines, 13.2.2001).

ההגירה הרוסית

שעה שיחסו של הניו-יורק טיימס למשטר ולחברה בארץ המוצא נע בין שלילה מוחלטת להסתייגות, הרי שנרטיב ההגירה הרוסית לארצות הברית מתאפיין בעיתון ביחס אוהד. את הפער הקיים בין הדימוי של ארץ המוצא לבין דימוי המהגר הרוסי לארצות הברית, ניתן לראות בשיעור האזכורים של הנושא ובמיקומם בעיתון. שעה שבמהלך ארבע השנים הנסקרות במאמר זה, הופיעו בניו-יורק טיימס 3,916⁶ כתבות שעסקו באספקטים שונים של ארץ המוצא, ורבות מהן בעמודיו הראשיים של העיתון, הרי שלסיקור אודות התאקלמותם של המהגרים הרוסים בארצות הברית הוקדשו 41 (!) כתבות ומרביתן בעמודים צדדיים, זאת חרף העובדה כי בשנים 1999-2000 התאזרחו בארצות הברית 433,427 אזרחים רוסים, ו-167,152 נוספים קיבלו אזרחות בשנים 2000-2009.⁷ ההתייחסות המועטה לגל ההגירה הרוסית, מלמדת כי עורכי העיתון לא ראו במהגרים סוגיה בפני עצמה בשיח הציבורי, ומרגע הגיעם לארצות הברית, הם הוגדרו על-

ידי מערכת העיתון כאמריקנים, ונדונו רק כחלק מההקשר הרחב של סיקור החברה האמריקנית. במקרים המועטים בהם הוקדשו כתבות להגירה ולמהגרים רוסים, בולט בסיקורם נרטיב חיובי עקבי. המהגר הרוסי מתואר כמהגר מוצלח, המשתלב היטב בחברה הקולטת ותורם רבות לחיי הרוח ולמשק האמריקנים. קשיי ההתאקלמות מיוחסים לדור הראשון בלבד. הכתבות מביעות ביטחון מלא בקליטתו המוצלחת של הדור השני להגירה. הקשיים הראשוניים, נטען, צפויים לחשל את צאצאי המהגרים ולהכשירם לגדול ולהיות אזרחים חרוצים, יוזמים ומצליחנים. נרטיב ההגירה הרוסית בכתבות הניו-יורק טיימס גולש לעתים לפשטנות. לא אחת חוזר המוטיב המדגיש את כישרונו של המהגר, אשר בתנאי המשטר הרודני והקפריזי הרוסי לא יכול היה לממש את כישרויו. עם הגיעו לארצות הברית נתקל בחברת הגירה פתוחה וסובלנית, המאפשרת לו לעבוד קשה ולמצות את כישרונו. בניו-יורק טיימס מופיעים גם מספר סיפורי הגירה כושלים, אולם לרוב אלו מיוחסים לעוולות החברה הקולטת ולא למהגרים. כאשר גורמי ממשל הגדירו את קשרי המהגרים עם ארגוני הפשע הרוסיים כאיום על ארצות הברית, הניו-יורק טיימס החל להקדיש מקום לדיון בבעיית הפשיעה בקרב המהגרים הרוסיים. אולם הסיקור התאפיין בדיווח לא מתלהם, ובמאמץ להימנע מביסוס או עידוד דימוי ציבורי הקושר בין כלל המהגרים הרוסיים לפלילים.

ניתן להציג מספר דוגמאות בהן הסיקור בעיתון מדגיש את תרומתה של ההגירה הרוסית לחיי הרוח והמשק, ולנרטיב המהגר המוכשר אשר באמצעות עבודה קשה זוכה להזדמנות בארצות הברית הסובלנית. כך למשל בסיפור הגירתם של בני הזוג בורובסקי, רקדנים רוסים בעלי שם במולדתם, שהחליטו לעזוב את מכורתם ולהגר לארצות הברית. אף שנהנו ממעמד נכבד בפדרציה הרוסית, הם נמשכו לחופש שהבטיחה ארצות הברית. הם חשו כי שם יזכו להצלחה בהתאם לכישריהם והאמינו כי יפתחו בפניהם הזדמנויות רבות יותר מאשר בארץ מוצאם. "באמריקה", צוטטה ליליה בורובסקי "אם יש לך רעיון אתה יכול לצמוח. ברוסיה לעומת זאת הכול תלוי במזל עיוור והאפשרויות מוגבלות יותר". הוסיף על כך איליה בעלה: "באמריקה חשים ביטחון רב יותר. איש אינו דואג למחר [...] איש אינו חושש פן ילך לפתע ואין פרוטה בכיסו". לדברי בני הזוג, רבים מרקדני הבלט הרוסים עזבו לארצות הברית. אלה שערקו למערב בימי ברית המועצות עשו זאת לרוב ממניעים אידיאולוגיים, ואלה שהיגרו מאוחר יותר הגיעו לאמריקה משיקולים כלכליים. הכתבה הדגישה את תרומתם הגדולה של המהגרים הרוסים לתרבות האמריקנית. הם מלמדים דור רקדנים חדש בארצות הברית, וחלקם אף טיפסו לפסגת המחול התחרותי. גם בני הזוג בורובסקי מהווים תרומה לחיי התרבות האמריקנים. במימונם של שני מהגרים רוסים נוספים, נאורולוג ומדען, הם יזמו הקמת בית ספר חדש למחול. בנוסף להקניית כישרים ברמה בין-לאומית לצעירים אמריקנים, הם מעניקים לתושבי ניו-ג'רזי מפגש עם מחול איכותי. צוות בית הספר, כולם רקדנים רוסים מיומנים, עורך מידי ערב מופעי מחול בפני הקהל האמריקני אשר נחשף בעלות סמלית למיטב הניסיון והכישרים שהקנתה ברית המועצות לרקדניה (וראו למשל כתבות העוסקות בתרומת ההגירה הרוסית למחול בארצות הברית: Ames, 26.3.2000; Vowinkel, 30.12.2001; Fisher, 13.12.2003).

דוגמה נוספת לתרומת ההגירה הרוסית למשק וחי התרבות האמריקניים מצויה בסיפורו של דוד אלחברדוב, פסנתרן עטור פרסים. מגיל צעיר, תואר בכתבה אודותיו, עודדו מוריו ברוסיה את הפסנתרן לממש את כישרונותיו בבית הספר למוזיקה "ג'וליאד" שבארצות הברית.

הוא היגר עם משפחתו, ניגן בתחנת הרכבת התחתית עבור פרוטות, והפסנתרן סיימור ליפקין שהתרשם מנגינתו, פתח בפניו את האפשרות ללמוד בג'וליאד. כך זכה אלחברדוב להכרה בכישרונו. הכתבה מעלה סיפור מרגש על חלומו של כל צעיר מבטיח ברוסיה לממש את יכולותיו בארצות הברית, שם, לצעיר מוכשר אמנם יש עתיד, גם אם בתחילה הוא נאלץ למצוא פרנסתו כנגן רחוב המתחרה על תשומת לבם ונדיבותם של עוברי אורח הנחפזים לרכבת (Kennedy, 23.5.2000). סיפור דומה מתאר את עלייתה המטאורית של מהגרת מרוסיה, אשר באמצעות עבודה קשה, שאפתנות ויוזמה הגיעה בגיל 18 לניהול של חברה גדולה בארצות הברית (Ganzi Licata, 27.5.2001). למעשה, הדגיש הניו-יורק טיימס, תרומת ההגירה הנכנסת לחיי הרוח בארצות הברית הנה כה גדולה עד שבשלושה מתוך חמישה פרסי ההצטיינות על תרומה יוצאת דופן לחיי התרבות באמריקה שהעניק מרכז קנדי בשנת 2000, זכו מהגרים, חלקם ממוצא רוסי (Molotsky, 22.8.2000).

דוגמה נוספת לתרומת ההגירה הרוסית עולה מריאיון שנערך עם אולג קרייזלבורג, ספורטאי מבטיח שנמנה על המשלחת האמריקנית לאולימפיאדת סידני. הוריו היגרו מברית המועצות בחפשם מקלט מהאנטישמיות. את בנם חינכו לעבודה קשה והצטיינות. ערב האולימפיאדה הורה לאולג אביו המהגר: "לך לסידני כדי לשבור את השיא העולמי!" (Longman, 1.8.2000). גם נבחרת השחמט האמריקנית, הוטעם בעיתון, נהנית בבירור מתרומת ההגירה הרוסית (Byrne, 28.11.2004).

כאמור, הניו-יורק טיימס הבהיר כי המהגרים תורמים רבות למשק האמריקני ולמרחב העירוני. כך תואר כי בזמן הגאות הכלכלית שחוותה ארצות הברית בשנת 2000, מצאו עצמן חברות אמריקניות במשבר חמור של כוח אדם. הן נזקקו לעובדים מיומנים ומקצועיים, ומאגר העובדים המקומי התקשה לספק את הדרישה הגוברת. נוכח מצב זה, המעסיקים תלו תקוות רבות בהגירה נכנסת של עובדים מיומנים מרוסיה וממדינות נוספות. לשם כך נפתחו סוכנויות כוח אדם שהתמחו באיתור ובעידוד הגירה נכנסת של עובדים פוטנציאליים (Uchitelle, 26.3.2000). לנושא אף הוקדשה כתבת המשך המתעדת את פעילותן של חברות אלה בגיוס ובהשמת עובדים, חברות שתוארו כתנאי להמשך הצמיחה במשק (Strugatch, 26.11.2000). בכתבה אחרת תואר כיצד עיירות אמריקניות שאינן מהוות יעד אטרקטיבי להגירה, פועלות לעידוד התיישבות של מהגרים בתחומן. המהגרים מפיחים חיים בעיירות שהיו גוועות ללא כניסת מהגרים חדשים לאמריקה (Schmitt, 30.5.2001).

ביולי 2000 דווח כי 40% מתושבי העיר ניו-יורק הנם מהגרים. קבוצות ההגירה הגדולות במהירות הרבה ביותר הן של מקסיקנים ורוסים. בכתבה הוזכר אמנם במשפט אחד כי קיימת מתיחות בין-אתנית ואף נצפו גילויי התנגדות להגירה הנכנסת, אך הכתב לא הרחיב אודות הקשיים בקליטת ההגירה. תחת זאת הוא הבהיר בהרחבה כי מרבית החוקרים סבורים שלהגירה הנכנסת יש תרומה רבה לעיר ניו-יורק. אף שלמהגרים החדשים אין אמצעים לרכוש מוצרים, הם משלמי מסים ומגדילים את רווחי המס. 95% מקרב המהגרים עובדים לפרנסתם. עם הזמן, הם צפויים להתבסס ולהגדיל את פעילות המסחר במשק (Lambert, 24.7.2000). במאמר מערכת שהוקדש לשיעורם הגבוה של מהגרים באוכלוסיית ניו-יורק ונכתב חודשיים מאוחר יותר, צוין כי ניו-יורק מתחדשת תדיר הודות להגירה הנכנסת.⁸ התערותם של המהגרים הרוסים לא באה לידי ביטוי רק בהיבט הכלכלי, אלא גם בהפנמת המחשבה הפוליטית

הדמוקרטית האמריקנית. ב-2001 החל הניו-יורק טיימס לדווח בהרחבה כיצד המהגרים הרוסים נוטלים חלק פעיל בפוליטיקה העירונית של ניו-יורק. מספר מהגרים רוסים אף נמנו על המועמדים המובילים בבחירות למועצת העיר. היכולת ליטול חלק בפעילות הפוליטית ולהשתלב בה, מחייבת מידה גבוהה של התערות בחברה הקולטת. רק מהגר שהפנים היטב את מערך הפוליטיקה המקומית, הניואנסים, הנורמות וכללי המשחק הפוליטיים המקומיים – יכול לזכות במעמד של מועמד מוביל, שכן, הטיפוס במעלה העסקנות הפוליטית דורש מהמועמד להכיר על בורין את שיטות הפעולה הנהוגות בפוליטיקה המקומית, כדי לשכנע מצביעים וחברי מפלגות בכישוריו ובהתאמתו לתפקיד (Cardwell, 6.9.2001). לקראת בחירות 2004 הביא הניו-יורק טיימס את להיטותם ואת מאבקם המשפטי של המהגרים החדשים מרוסיה על הזכות להצביע בבחירות ולהשפיע על חזותה וזהותה של ארצם החדשה (Bernstein, 16.10.2004).

דיווח על קשיי הקליטה של המהגרים בבתי הספר, זכה לפרשנות חיובית ומעודדת. כך לדיווח כי 80% מתלמידי אחד מבתי הספר הציבוריים בניו-יורק אינם דוברים אנגלית, צורפה הסברה נרחבת מצד מורי בית הספר. המורים, דור שני להגירה, זכו לבמה רחבה בכתבה בה הבטיחו כי קשיי הקליטה של המהגרים החדשים במערכת החינוך אינם חדשים. הקשיים ליוו את החברה האמריקנית מאז ימי ההגירה הגדולה של המאה התשע-עשרה, ואפיינו את ילדותם של אותם מורים. לבסוף המהגרים נקלטים בחברה האמריקנית והופכים לבשרה מבשרה. הכתבה נמנעה מפרשנויות סותרות להסברים של צוות בית הספר, שיכול להיחשב כבעל עניין בהיותו מופקד על הטמעת המהגרים הצעירים בחברה ועד כה לא הוכיח תוצאות מוחשיות מעודדות, ואף לא הובאה דעה מצד גורם חיצוני. לעורכי העיתון הספיקה הבטחה של המורים בבית הספר ש"הכול יהיה בסדר" (Hedges, 19.6.2000). דוגמה נוספת מצויה בכתבה שהתמקדה במומחית לשפת הסימנים העובדת בבית החולים "הר סיני". המרואיינת החלה את התמקצעותה בתחום בהיותה בת 12, כאשר נדרשה לתרגם עבור הוריה המהגרים את השפה האנגלית הזרה לשפת הסימנים. בכתבה הודגש כי מקרה זה מהווה דוגמה מייצגת לתהליך הקליטה של הגירה רוסית (ואחרת) בארצות הברית. ההורים יישארו עד יום מותם זרים בחברה הקולטת. אולם הצעירים שהיגרו עם הוריהם לארצות הברית או נולדו בה – מתערים לחלוטין בחברה הקולטת ומהווים גשר בין הוריהם לבין החברה והתרבות המקומיים. תהליך זה שגורם בתחילה מבוכה לילדים, תורם להם רבות בבגרותם. שכן לדברי פסיכולוגים, ילד שסייע להוריו בגיל צעיר להיקלט בהצלחה בארצות הברית, מפתח בבגרותו ביטחון עצמי רב, התורם להצלחתו הכלכלית בחברה. שמם של הפסיכולוגים הדוגלים בתאוריה זו לא צוין בכתבה. לא הובא כל פירוט ביחס לראיות האמפיריות עליהן ביססו הפסיכולוגים את טענתם, ואף לא הובאו דעות סותרות. בפני הקורא הוצגה הטענה בדבר חשיבותה של חוויית ההגירה לעתיד ותרומתם של צאצאי המהגרים בארצות הברית כאמיתה בלתי מעוררת, והדוגמה המרגשת של המרואיינת כהוכחה לתקפות התאוריה (Kratochvil, 26.8.2001).

הנרטיב של תרומת ההגירה הרוסית לא נפגע אף בעקבות הפיגוע בבנייני התאומים בספטמבר 2001. אמנם בפיגוע היו מעורבים מהגרים, וההלם שעורר הפיגוע יצר פולמוס ציבורי נרחב סביב שאלת גמישותה של מדיניות ההגירה האמריקנית. אולם מהגרים רוסים לא היו מעורבים בפיגוע בבנייני התאומים, ולפיכך הסערה שהתחוללה בארצות הברית ביחס למדיניות ההגירה ושאלת התערות המהגרים בחברה האמריקנית, פסחה על סוגיית ההגירה הרוסית.

האזכור הישיר היחיד להגירה רוסית נכנסת, בדיון הממושך שהתנהל בניו-יורק טיימס בעקבות הפיגוע – היה חיובי. בכתבה שפורסמה באוקטובר 2001 תואר כיצד מהגרים ממחוזותיה השונים של רוסיה (לרבות המוסלמים) מוכנים להתנדב ולתרום מניסיונם הצבאי לצבא האמריקני הפועל באפגניסטן (Chen & Sengupta, 26.10.2001). באזכור אחר של ההגירה הרוסית בהקשר של המלחמה "בציר הרשע", שלוש שנים אחר כך, נטען כי רבע מיליון המהגרים הרוסים החיים בניו-יורק תמכו בפלישה לעיראק בעקבות הפיגוע, בשל "נאמנותם ואהבתם לארצות הברית", אולם זיכרונותיהם הכואבים מארץ מוצאם בה הדמוקרטיה נרמסה על-ידי פוטין, הובילה אותם לגלות חוסר אמון בהערכה כי הפלישה לעיראק תוביל לביסוסה של דמוקרטיה (Tavernise, 3.7.2004).

המבט האוהד שאימץ הניו-יורק טיימס כלפי ההגירה הרוסית הנכנסת ניכר גם באופן טיפולו בסיפורי הגירה כושלים. כך ביחס לפרשת ניקולאי טולסטוי, פסיכיאטר שהתנגד לקומוניזם ונאסר כפושע פוליטי. ב-1988, הורה נשיא ברית המועצות מיכאיל גורבצ'וב על גירוש לארצות הברית, אולם טולסטוי לא מצא את מקומו בארץ היעד. הוא התמכר לטיפה המרה, הידרדר למעמד של חסר בית ונעצר על-ידי המשטרה בגין פגיעה ברכוש הציבור בשעה שישן על ספסל ציבורי. טולסטוי פתח במאבק משפטי נגד ראש עיריית ניו-יורק רודולף ג'וליאני בשל יחסו לחסרי הדיוור, אך לא המתין לתוצאת המשפט ונמלט למקום מסתור. הכתבה שהוקדשה לסיפורו הטרגי הדגישה את היותו קרבן של החברה. הכתבת "זיכתה" את טולסטוי מכל אחריות למעשיו – טולסטוי לא הידרדר לאלכוהוליזם משום שבחר בדרך הרסנית, אלא מכיוון שהחברה האמריקנית לא סיפקה לו תעסוקה ההולמת את כישוריו; הוא לא היה לחסר בית משום שנכשל בתהליך הקליטה או במימוש כישוריו במשק תחרותי, אלא מכיוון שהאמריקנים לא היו סובלנים דיים לאנגלית הרצוצה שבפיו; גיבור זכויות האדם שלא היסס להיעצר על דעותיו בברית המועצות, לא נדרש להסברים כלשהם על החלטתו לנצל את שירותי הפרקליטות הציבורית לצורך מערכה משפטית נגד הרשויות בארצות הברית, ולהסתלק בחשאי מבלי להמתין לתוצאותיה, ברגע שהמשטרה הסירה עין ממנו. תלונות השכנים על השתלטות חסרי הדיוור על השטח הציבורי שהובילו לפעולת המשטרה באזור, נדחו על הסף כמי שעוררו בטולסטוי זיכרונות מרים מימי ברית המועצות והובילו אותו לנקוט בצעדים קיצוניים (Bernstein, 26.3.2000). דוגמה נוספת לכתבה המדגישה את דימוי המהגרים כקרבנות, גם כאשר הם מפירים את החוק בהגירתם לארצות הברית ניתן לראות בסיקור דו"ח של ה-C.I.A בדבר הבאת עובדות כפייז בזנות, לאחר שהובטח להן סיוע בהגירה בלתי חוקית לארצות הברית (Brinkley, 1.4.2000).

לעתים, המבט האוהד אף זכה להדגשה יתרה כאשר העיתון דיווח על תהליך הגירה שנוי במחלוקת. כך, כאשר העיתון דיווח על גידול ניכר במאמציהן של נשים רוסיות להתחתן עם גברים בעלי אזרחות אמריקנית במטרה להגר לארצות הברית. הסיקור הדגיש כי צעד זה נעשה בשל המצב הכלכלי החמור ברוסיה ושיעורי האבטלה הגבוהים שם בקרב נשים. לכאורה, תיאור מאמציהן של נשים שאינן עומדות בקריטריון ההגירה לארצות הברית להגר אליה באמצעות פרסום מודעות באתרי היכרויות המיועדים לגברים אמריקנים, עלול היה ליזום לפרשנות שלילית בעיתון. הכתבה יכלה לגנות את ניצול הפרצה בחוק המאפשר לנשים שאינן זכאיות הגירה להשיג אזרחות אמריקנית באמצעות צעד טכני ומחושב של נישואין לאזרח מקומי.

הכתבה יכולה להוקיע את חוקי ההגירה שפתחו בפני גברים אמריקנים אפשרות לבצע עסקת חליפין על חשבון גופן של נשים רוסיות נואשות – נישואין תמורת אפשרות הגירה. הכתבה יכולה להתמקד במגוון היבטי הניצול והפליילים שתעשיית הנישואין לצורכי אזרח טומנת בחובה: ניצול ייאושם של גברים אמריקנים שאינם מצליחים להתחתן, לצורך יצירת מסגרת נישואין קרה ומאולצת במטרה להבטיח למהגרת לא חוקית להשיג אזרחות מקומית או האפשרות להגיע להסכמים שייצרו נישואים פיקטיביים תמורת תשלום לבעלי אזרחות אמריקנית וכד'. אך הדיווח לא הזכיר אף היבט שלילי מעין זה. במקום זאת הדגישה הכתבה כי "נישואים חוצי תרבויות מהווים חלק מהחוויה האמריקנית", וכי רבים מהנישואים בארצות הברית מדי שנה הנם "בין בני זוג מרקע אתני ותרבותי שונה" (Checkoway, 7.6.2000).

דוגמה אחרת לפעילות בלתי חוקית של מהגרים רוסים שזכתה ליחס סלחני מצויה במקרה של "רופאי הצללים". למהגרים רבים אין יכולת כלכלית לרכישת ביטוח רפואי או קבלת שירותים רפואיים פרטיים בארצות הברית. עבור אוכלוסייה זו התפתחה תעשיית שירותים רפואיים מצד רופאים רוסים, הודים ופולנים שלא קיבלו רישיון לעסוק במקצועות הרפואה בארצות הברית. רופאים שכישריהם הוגדרו על-ידי משרד הבריאות האמריקני כבלתי ראויים, מספקים שירותי בריאות מינימליים לאוכלוסייה חלשה שידה אינה משגת לרכוש שירותי בריאות. באופן זה, גם הפרת החוק (אשר בהיעדר פיקוח הרשויות, כרוכה לעתים בסיכון בריאות הציבור) על-ידי המהגרים, מהווה תרומה לחברה האמריקנית מכיוון שהיא מוגדרת כפעילות העונה על צורך קיים בחברה (Steinhauer, 20.8.2000).

נקודת מפנה באופן סיקורם של סיפורי הגירה בעיתיים של אזרחים ממוצא רוסי התרחשה כאשר פורסמה בניו-יורק טיימס כתבה שעסקה בהברחת כספים שבוצעה על-ידי חברות רוסיות ומזרח אירופאיות באמצעות בנקים אמריקנים, ולא הציעה כל הסבר אפולוגטי לפעילות פלילית של המהגרים (Bonner, 29.11.2000). תמורה זו נבעה מדוחות של זרועות הביטחון האמריקניות אשר פורסמו לקראת הכרתו של הנשיא ביל קלינטון שבועיים אחר כך, כי ארגוני פשע טרנס-לאומיים מהווים סכנה של ממש לארצות הברית. הכרזה זו לוותה בעיתון בכתבה המתארת את פעילותן של כנופיות הפשע של המהגרים בארצות הברית (Kahn & Miller, 14.12.2000). משלב זה, נעדר הדיווח על פלילים מנימת ההצדקה המוחלטת של המהגר הרוסי שבחר בדרך הפשע. אם בעבר ההגירה הרוסית תוארה אך ורק בצבעים אופטימיים, וגם הפרת חוק או סיפורי הגירה כושלת לוו תמיד בנימה אפולוגטית המבהירה כי למהגרים אין כל חלק ואחריות בכישלון ההתערות בחברה הקולטת או בהחלטתם להפר את החוק, הרי שמעתה נימה אפולוגטית זו החלה להיעדר מדיווחי הניו-יורק טיימס. אופן הדיווח ביחס להגירה הרוסית הנכנסת נותר חיובי בעיקרו, אולם לצד הדיווחים המתארים את התערות של ההגירה הרוסית ותרומתה הרבה לארצות הברית (Beger, 11.3.2004), החלו להופיע יותר ויותר דיווחים על פעילות עבריינית מצד מהגרים רוסים, והכתבים או העורכים לא טרחו עוד להסביר או להצדיק את פשעי המהגרים. הכתבות בנושא התאפיינו בדיווח על פרטי המקרה תוך ציון ארץ מוצאם של המעורבים בפשע. הכתב נמנע מלהצדיק את מניעיהם של העבריינים, אך גם נמנע מלהוסיף פרטים על היקפי הפשיעה בקרב אוכלוסיית ההגירה. באופן זה, נמנע העיתון מלפרסם כתבות מתלהמות המעודדות דימויים הקושרים בין פשיעה לבין הקהילה הרוסית בארצות הברית. דוגמה לכך ניתן לראות במקרה חטיפתם ורציחתם של ארבע מהגרים רוסים

מבוססים, על-ידי ארגון פשע רוסי. בכתבה הוזכר מוצאם של החטופים ולאום החוטפים, הובא תיאור תמציתי של הפרשה וכן הספדים ארוכים מפי מכרי הנרצחים. לא הובאה כל התייחסות נוספת להיבט של מוצאם הלאומי של הרוצחים או הנרצחים (Madigan, 22.3.2002). דוגמה נוספת ניתן לראות בדיווח התמציתי אודות החשיפה של הונאת חברות ביטוח אמריקניות שבוצעה על-ידי רופאים מהגרים מרוסיה בניצוחו של ארגון פשע רוסי. הכתב תיאר בקצרה את המקרה ואת מוצאם של המעורבים בפרשה. הוא לא תר אחר נסיבות מקלות לפעילות העבריינית, אך גם לא טען כי הפשיעה רווחת יותר בקרב המהגרים הרוסים מאשר בקרב מגזרים אחרים בחברה האמריקנית (Weiser, 8.11.2002; ולדוגמאות מייצגות נוספות ראו בכתבות: 28.8.2002; Janofsky, 22.1.2002; Hanley, 12.12.2004; Healy, 6.6.2003).

יש לציין כי בכלל הכתבות שסיקרו את הפשיעה בקרב המהגרים הרוסים באופן שאינו מעודד יצירת דעות קדומות כנגד הקהילה הרוסית, ומבלי לכלול פרשנות שלילית כנגד המהגרים המואשמים בפלילים, בולטות שתי כתבות חריגות. האחת מאשימה את ההגירה הרוסית בקשרים הדוקים עם ארגוני הפשע, והשנייה נוקטת בנימה בלתי אוהדת בסקרה משפט פלילי בו היו מעורבים מהגרים. הראשונה פורסמה במדור הספורט ב-2 באוגוסט 2002, בעקבות מעצרים שבצעו צרפת ובלגיה בקרב מהגרים רוסיים עתירי ממון. המהגרים החזיקו במספר אזרחויות, בהן רוסית וישראלית, נעו ממדינה למדינה ושמרו על קשרים ענפים בינם לבין עצמם ועם העולם התחתון ברוסיה. רשויות צרפת ובלגיה פנו לארצות הברית משום שהאמינו כי קיים חשד סביר למעורבותם בעבירות על החוק האמריקני, למן הטיות משחקים בארצות הברית ועד מכירת נשק בלתי חוקי לפעילי אל-קעידה. כתבה זו התאפיינה בהבלטת זהותם הלאומית של החשודים, מידת הסכנה שהם מהווים למדינה מארחת והיקף הפעילות העבריינית שיכלו להוציא אל הפועל הודות לקשריהם עם ארגוני הפשע ברוסיה ועם הפזורה הרוסית ברחבי העולם (Taglibau, 2.8.2002). הכתבה השנייה סיקרה את משפטם של מהגרים רוסיים שעסקו בהברחת קוויאר והפצתו בארצות הברית. בדיווחו הדגיש הכתב את נטייתם של הנאשמים לבצע מניפולציה רגשית בניסיון לכסות על פשעים המונעים מתאוות בצע. הוא תיאר כיצד המהגרים פגעו בפעילותם באיכות הסביבה והפרו את החוק. הנאשם העיקרי העיד כי הוא מהווה סיפור הצלחה קלאסית של הגירה לארצות הברית. הוא הגיע לחופי אמריקה "בעקבות החלום האמריקני", החל לעסוק בשיווק קוויאר וזכה להצלחה כלכלית "הודות לעבודה קשה". מעצרו, טען, אינו אלא "רדיפה פוליטית" של מהגר תמים. הכתב הבהיר לקוראים כי אין יסוד של אמת בתיאור זה, וציין כי השופט האשים את המהגר ה"תמים" בתאוות בצע, וכהוכחה הובא תיאורה של אשתו בעת הקראת גזר הדין. כאשר הוטל על בעלה עונש מאסר בפועל, היא לא הביעה כל הסתייגות, אך כאשר נדרש לשלם קנס, הגיבה האישה ב"אנחה קורעת לב" (Newman, 3.5.2002). אולם אין בכך כדי לסתור את מסקנות המחקר, שכן חריגותן של שתי הכתבות מבליט את האידאולוגיה של עורכי העיתון הרואה בהגירה הנכנסת נכס לארצות הברית.

מסקנות

בחינת כתבות הניו-יורק טיימס מעלה נרטיב אחד וברור (ולעתים פשטני) של ההגירה הרוסית לארצות הברית. בעוד שהעיתון מגלה עמדה חד משמעית כלפי ארץ המוצא של המהגרים, ורואה בה איום של ממש לארצות הברית ולזירה הבין-לאומית, הוא מגלה עמדה חד משמעית פחות ביחס לסיקור חברת המוצא של המהגרים. חלק מכתבי העיתון רואים בה חברה בעלת

פוטנציאל כלכלי, מדעי ותרבותי נרחב, אשר נפלה קרבן למשטר רודני ומושחת. חלק רואים בה חברה לאומנית, רצחנית ואנטי דמוקרטית, אשר המשטר האוטוקרטי מייצג נאמנה. לעומת זאת תיאור המהגר הרוסי בארצות הברית זוכה שנית לנרטיב עקבי, פשטני ומגובש בסיקור הניו-יורק טיימס. המהגר הרוסי נתפס כחלק מובנה בחברה האמריקנית. תרומת ההגירה הרוסית לתרבות, לביטחון ולמשק האמריקני מודגשת, ומובטח לקוראים כי צאצאי המהגרים יגדלו להיות מצליחנים ואמריקנים לכל דבר. סיפורי הגירה כושלים זכו לפרשנות אפולוגטית המסירה מהמהגר כל אחריות למצבו ומעשיו. החל מנובמבר 2000, בעקבות הערכת גורמי ממשל כי קשרי המהגרים עם הפשע המאורגן הרוסי מסכנים את ארצות הברית, נעדרה מכתבות הניו-יורק טיימס הנימה האפולוגטית בסיקור פשיעה בקרב ההגירה הרוסית, אולם נערך מאמץ בכתבות למנוע את ביסוסו של דימוי הקושר בין קהילת המהגרים הרוסים בארצות הברית לבין פעילות עבריינית.

נרטיב ההגירה הרוסית בניו-יורק טיימס ביטא וקידם אידיאולוגיה ליברלית: תמיכה בהפצת הדמוקרטיה הליברלית בעולם ובהגירה נכנסת נרחבת. ארץ מוצאם של המהגרים הרוסים נשללה בכתבות העיתון משום שכשלה במדד הדמוקרטיה. המשטר האוטוריטרי של פוטין הוצג כהתגלמות הרוע וכהיפוכה של הדמוקרטיה. לפיכך רצונם של אזרחים רוסים לברוח לארץ החופש, באופן חוקי ובלתי-חוקי, תוארה בעיתון כצעד מתבקש וחיובי. יחסן של הכתבות לחברת המוצא נע על-פי מידת ההאשמה שמופנית אליה על חלקה בהעדר דמוקרטיה ברוסיה. כתבים שראו בחברה קרבן של המשטר נטו לתאר אותה באור חיובי וכתבים שראו בה אחראית לעליית פוטין לשלטון האשימו אותה בעוולות ובפשעי המשטר.

ההגירה הרוסית עצמה תוארה באור חיובי כמנוע צמיחה לחברה האמריקנית. לעתים הוספו לכתבות פרשנויות שנועדו למנוע מהקוראים לחוש טינה כלפי פעילות בלתי חוקית בקרב המהגרים. כדי להימנע מסתירת נרטיב זה של ההגירה כתופעה חיובית בחיים האמריקניים, נערכו הכתבות באופן פשטני. הן לא כללו דעות סותרות, ובשעה שהתמקדו בתרומת ההגירה, נמנעו מלסקר את מורכבות הסוגיה הכוללת גם היבטים שליליים.

מסקנותיו של מאמר זה מעלות שאלות נוספות למחקר: האם נרטיב מוטה זה הוא ייחודי לניו-יורק טיימס או שמא עיתונים מרכזיים נוספים בארצות הברית הציגו בפני קוראיהם נרטיב חד צדדי בסיקור סוגיית ההגירה הנכנסת, בהתאם לראיית עולמה של מערכת העיתון? עד כמה מושפעות עמדותיהם של הקוראים מהנרטיב המוצג בעיתון עליו הם מנויים? עד כמה הושפע הסיקור של העיתון מפרופיל מניין ומסקרי דעת קהל בדבר עמדותיהם בנושא ההגירה בפרט ובנושאים אחרים? יתרה מכך, הפער שבין אופן סיקורה החיובי של קבוצת ההגירה הרוסית בניו-יורק טיימס לבין היחס הרווח בתקשורת האמריקנית לקבוצות הגירה לא אירופאיות, מחייב מחקר נוסף ובו יש לבדוק האם גם כיום קבוצות הגירה אירופאיות נהנות מיחס אוהד יותר בתקשורת האמריקנית?

הערות

¹ כאמור, כמעט בכל אחת מאלפי הכתבות שסיקרו את פוטין הוזכר עברו. לעתים היה קשר רופף ביותר בין נושא הכתבה לאזכור עברו של פוטין. כך במקרה של הכתבה הנ"ל שסיקרה איום מצד משרד עורכי דין רוסי לתבוע את חברת ההפקות של האחים וורנר בשל הדמיון שמצאו בין אחת הדמויות לבין הנשיא הרוסי. הכתבה בניו-יורק טיימס נפתחה בתיאור עברו של פוטין בקג"ב. נראה כי עבור הכתב די באזכור עברו של פוטין בכדי להבין את התגובה הלא סובלנית מצד משרד עורכי הדין, ולהאמין כי ישנו יסוד

סביר להניח שבבסיס היוזמה של תביעה פרטית זו לא עומד ניסיון של המשרד לזכות לפרסום סמוי בעיתונות המקומית באמצעות פרובוקציה ולא מקרה של הערצת יתר של אחד מעורכי הדין, אלא יוזמת השלטון הרוסי הלא דמוקרטי. ראו: Wines, 2.2.2000.

² Mr. Putin Missteps. *The New York Times*, 2000, May 22. Sec. A, p. 18.

³ ראו דוגמה מייצגת: "חברי הבית התחתון בפרלמנט הרוסי התעלמו מדעתם של המומחים הפוליטיים והיועצים הדמוקרטיים ואישרו את הצעתו של פוטין לריכוז עוצמת המדינה בידי הקרמלין" (Wines, 1.6.2000; 14.2.2001).

⁴ ראו למשל: Mr. Putin's Political Gyroscope. *The New York Times*, 2000, August 6. Sec. 4, p. 14.

⁵ Justice for Russians. *The New York Times*, 2003, September 8. Sec. A, p. 22.

⁶ על-פי מאגר LexisNexis academic. נתון זה מתייחס רק לכתבות שהתמקדו ברוסיה, ולא לכתבות בהן הוזכרה רוסיה אגב אורחא.

⁷ http://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/immigration-statistics/yearbook/2011/ois_yb_2011.pdf

⁸ The gateway city. *The New York Times*, 2000, September 4. Sec. A, p. 16.

רשימת מקורות

- גלילי-צוקר, א' (2008). פוליטיקה תקשורתית בת-זמננו. תל-אביב: רמות.
- גסן, מ' (2012). פוטין: האיש ללא פנים. תל-אביב: ספרי עליית הגג.
- זסלבסקי, נ' (2003). כבר מזמן לא רוסים. פנים – תרבות, חברה וחינוך, 26.
- כספי, ד' ואליאס, נ' (2000). להיות כאן ולהרגיש שם: על התקשורת הרוסית בישראל. סוציולוגיה ישראלית: כתב עת לחקר החברה הישראלית, ב(2), 430-415.
- Ames, L. (2000, March 26). Ballroom dance pizazz from russian Émigrés. *The New York Times*, Sec. 14WC, p. 2.
- Arvedlund, E.E. (2003, November 13). Russia offers reassurances about rights to property. *The New York Times*, Sec. W, p. 1.
- Beger, J. (2004, March 11). Immigrants' Lavish Homes divide a Brooklyn neighborhood. *The New York Times*, Sec. B, p. 1.
- Bernstein, N. (2000, March 26). On park bench, another jolt in a bumpy life. *The New York Times*, Sec. 1, p. 37.
- Bernstein, N. (2004, October 16). '04 voting opportunity remains for newest naturalized citizens. *The New York Times*, Sec. B, p. 3.
- Bohlen, C. (2000, March 9). Russian regions wary as Putin tighten control. *The New York Times*, Sec. A, p. 6.
- Bohlen, C. (2000, March 11). Putin tells why he became a spy. *The New York Times*, Sec. A, P. 8.
- Bohlen, C. (2000, September 24). An invitation you can't refuse: Be on my team. *The New York Times*, Sec. 4, p. 3.
- Bonner, R. (2000, November 29). Laundering Of money seen as 'easy'. *The New York Times*, Sec. C, p. 1.
- Brinkley, J. (2000, April 1). Vast trade in forced labor portrayed in C.I.A. report. *The New York Times*, Sec. 1, p. 22.
- Buruma, I. (2001, September 2). What Beijing can learn from Moscow. *The New York Times*, Sec. 6, p. 32.

- Byrne, R. (2004, November 28). U.S. has a powerful team, with a little help from Russia. *The New York Times*, Sec. 1, p. 54.
- Cardwell, D. (2001, September 6). Six democrats seek council nomination in an increasingly diverse area. *The New York Times*, Sec. B, p. 5.
- Carragee, K.M. (2003). Evaluating polysemy: An analysis of the New York Times' coverage of the end of the cold War. *Political Communication*, 20(3).
- Checkoway, J. (2000, June 7). Ordering brides on the web: Old business, new source. *The New York Times*, Sec. H, p. 40.
- Chen, D.W., & Sengupta, S. (2001, October 26). Not yet citizens but eager to fight for the U.S. *The New York Times*, Sec. A, p. 1.
- Cohen, J.E. (2008). *The presidency in the era of 24-Hour news*. Princeton: Princeton University Press.
- Deuez, M. (2011). What is journalism? Professional identity and ideology of journalists reconsidered. In: D.A. Berkowitz (Ed.), *Cultural meanings of news*, (pp. 18-21). CA: Sage.
- Fisher, J. (2003, December 13). The ballet Russia didn't want. *The New York Times*, Sec. A, p. 19.
- Fishman, M. (1980). *Manufacturing the news*. Austin: University of Texas Press.
- Ganzi Licata, P. (2001, May 27). An american success story stretches from Tashkent to Freeport. *The New York Times*, Sec. 14LI, p. 12.
- Gieber, W. (1964). News is what newspaperman make it. In: L.A. Dexter & D.M. White (Eds.), *People, society and mass communications* (p. 173). New York: Free Press.
- Gil de Zúñiga, H., Correa, T., & Valenzuela, S. (2012). Selective exposure to cable news and immigration in the U.S.: The relationship between FOX News, CNN, and attitudes toward Mexican immigrants. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 56(4).
- Gordon, M.R. (2000, March 24). Putin will use ex-K.G.B. man to battle graft. *The New York Times*, Sec. A, p. 1.
- Guriev, S. (2004, March 25). Russia's future, Putin's legacy. *The New York Times*, Sec. A, P. 24.
- Hanley, R. (2004, December 2). Plea deal for man who forced russians to work in strip clubs. *The New York Times*, Sec. B, p. 5.
- Healey, P. (2003, June 6). Crackdown on imports is felt in dairy aisles. *The New York Times*, Sec. B, p. 3.
- Hedges, C. (2000, June 19). Translating America for parents and family. *The New York Times*, Sec. B, p. 1.
- Janofsky, M. (2002, January 22). In Phoenix, a drug theft may have led to murder. *The New York Times*, Sec. A, p. 1.
- Janofsky, M. (2002, August 28). U.S. charges 3 with forcing women to work in strip clubs. *The New York Times*, Sec. B, p. 8.
- Jehl, D. (2004, March 14). C.I.A. says Russia could try to reassert itself after a Putin victory. *The New York Times*, Sec. 1, p. 3.
- Kahn, J., & Miller, J. (2000, December 14). Getting tough on gangsters, high tech and global. *The New York Times*, Sec. A, p. 9.
- Kennedy, R. (2000, May 23). Subway soloist takes the stage at Juilliard. *The New York Times*, Sec. 1, p. 22.
- Kopp, H. (2000, June 26). Putin, perfectly clear. *The New York Times*, Sec. A, p. 17.
- Kratochvil, M. (2001, August 26). Translating for parents means growing up fast. *The New York Times*, Sec. 14, p. 3.

- Lambert, B. (2000, July 24). 40% in New York born abroad. *The New York Times*, Sec. B, p. 1.
- Le, E. (2003). Information sources as a persuasive strategy in editorials. *Written Communication*, 20(4), 479-481.
- Lee Myers, S. (2000, January 8). Nine candidates run to praise Putin, not to beat him. *The New York Times*, Sec. A, p. 3.
- Lee Myers, S. (2002, June 25). Putin shows talent for talk, and the accordion. *The New York Times*, Sec. A, p. 6.
- Lee Myers, S. (2002, September 16). Father of K.G.B. might return to headquarters. *The New York Times*, Sec. A, p. 4.
- Lee Myers, S. (2003, November 1). What chance justice is done? Russia's system Is questioned. *The New York Times*, Sec. A, p. 1.
- Lee Myers, S. (2004, February 6). Parliament to vote on extending Putin's term. *The New York Times*, Sec. A, p. 10.
- Lee Myers, S. (2004, September 1). Beneath Putin's pedestal, the ground keeps shaking. *The New York Times*, Sec. A, p. 4.
- Lee Myers, S. (2008, October 8). Putin's democratic present fights his K.G.B. past. *The New York Times*, Sec. A, p. 1.
- Lemish, D. (2000). The whore and the other: Israeli images of female immigrants from the former USSR. *Gender & Society*, 14(2).
- Leshem, E., & Sicron, M. (2004). The Soviet immigrant community in Israel. In: U. Rebhun & C.I. Waxman (Eds.), *Jews in Israel: Contemporary Social and Cultural Patterns* (p. 106). Hanover: Brandeis University Press.
- Longman, J. (2000, August 11). Swimmer completes his odyssey by punching a ticket to Sydney. *The New York Times*, Sec. D, p. 1.
- Madigan, N. (2002, March 22). Four immigrant killings linked to russian kidnapping gang. *The New York Times*, Sec. A, p. 10.
- Miller, J. (2000, January 8). U.S. helps Russia turn germ center to peace uses. *The New York Times*, Sec. A, p. 3.
- Molotsky, I. (2000, August 22). Kennedy Center honors five performers, three of whom were born outside U.S. *The New York Times*, Sec. E, p. 3.
- Nemtsov, B., & Bremmer, I. (2000, January 2). Russia's best bet. *The New York Times*, Sec. A, P. 21;
- Nemtsov, B., & Bremmer, I. (2003, January 21). Russians say Times report is untrue. *The New York Times*, Sec. A, p. 9.
- Newman, A. (2002, May 3). Caviar dealer is sentenced for falsifying sales records. *The New York Times*, Sec. B, p. 2.
- Perlez, J. (2000, February 1). Russians wary of U.S. pitch for missile defense system. *The New York Times*, Sec. A, p. 6.
- Safire, W. (2000, January 6). Essay: Rhymes with Rasputin. *The New York Times*, Sec. A, p. 25.
- Safire, W. (2000, March 20). Constructing elections. *The New York Times*, Sec. A, p. 23.
- Schmemmann, S. (2000, March 12). Eastern or western? Both or neither. *The New York Times*, Sec. 4, p. 1.
- Schmitt, E. (2001, May 30). To fill gaps, cities seek wave of immigrants. *The New York Times*, Sec. A, p. 1.
- Sebag Montefiore, S. (2004, March 14). Russia's democratic despot. *The New York Times*, Sec. 4, p. 13.

- Smale, A. (2002, January 6). Russia's leaders are different. It's the people who are the same. *The New York Times*, Sec. 4, p. 7.
- Steinhauer, J. (2000, August 20). For many immigrants, a health care system underground. *The New York Times*, Sec. 1, p. 33.
- Strugatch, W. (2000, November 26). Skilled foreign workers: More to come. *The New York Times*, Sec. 14LI, p. 6.
- Taglibauh, J. (2002, August 2). Details begin to emerge of man arrested in plot. *The New York Times*, Sec. D, p. 2.
- Tavernise, S. (2004, July 3). New immigrants find parallels with changes in home country. *The New York Times*, Sec. B, p. 1.
- Tuchman, G. (1976). Telling stories. *Journal of Communication*, 26.
- Uchitelle, L. (2000, March 26). Companies try dipping deeper into labor pool. *The New York Times*, Sec. B, p. 2.
- Varoli, J. (2001, July 13). Russia tries to catch up. *The New York Times*, Sec. C, P. 5.
- Vowinkel, P. (2001, December 30). Ballroom dancing with a russian flair. *The New York Times*, Sec. 14NJ, p. 9.
- Weiser, B. (2002, November 8). Insurance fraud alleged. *The New York Times*, Sec. B, p. 5.
- Wines, M. (2000, January 1). Power; Missing in Russia. *The New York Times*, Sec. E, p. 4.
- Wines, M. (2000, January 2). What Putin's rule portends for Russia. *The New York Times*, Sec. 1, p. 6.
- Wines, M. (2000, February 2). Putin, Dobby and the axis of weirdness. *The New York Times*, Sec. 4, p. 2.
- Wines, M. (2000, June 1). Putin's plan to centralize power in the Kremlin wins a round. *The New York Times*, Sec. A, p. 13.
- Wines, M. (2001, January 21). Russia's Latest dictator goes by the name of law. *The New York Times*, Sec. 4, p. 3.
- Wines, M. (2001, February 14). Reviving a tactic, K.G.B. hair acts on anonymous accusations. *The New York Times*, Sec. A, p. 5.
- Wines, M. (2002, March 1). Russia's feuding liberals are shoved to fringes. *The New York Times*, Sec. 1, p. 3.
- Wines, M. (2000, September 10). Set 'em up, Joe: Moscow. *The New York Times*, Sec. 6, p. 6.
- Wines, M. (2001, February 13). A tippie that a tiger, it seems, find a toothsome. *The New York Times*, Sec. A, p. 4.